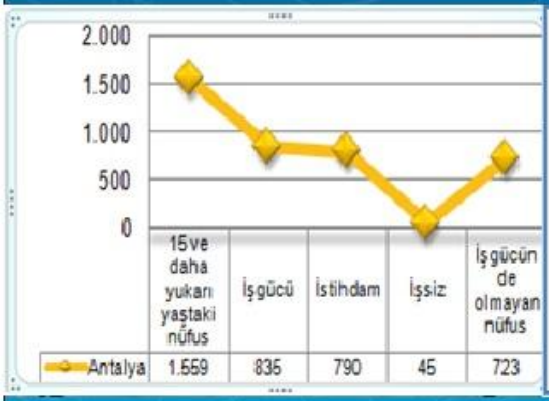

2012

ANTALYA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

SUNUŞ

En genel anlamıyla bir üretim faktörü olan emeğin, tam anlamıyla ve doğru biçimde değerlendirilmemesi durumu özetleyen “işsizlik” ilimizin ve ülkemizin ivedilikle koruma altına alınması gereken en büyük risklerindendir. “işsizlik” olgusunun bir risk olarak tanımlanması ise üretim faktörlerinden emeğin işgücü piyasasında “ iş arayanı “ yani bireyi temsil etmesidir.

Şüphesiz ki “işgücü Piyasası” değeri birbirinden ayırt edilemez iki parametrenin yani; iş arayan ve işverenin birleşiminden oluşur. Gelişmişliğin ve dünya milletleri arasında söz sahibi olmanın yolu ise skalanın bir ucunda bulunan “işsizliğin azaltılması” ve diğer ucunda bulunan “istihdamın artırılmasından” geçmektedir.

İşte tam bu noktada yerelde ve ülke genelinde İşgücü Piyasası Analizi yaparak; işveren ve iş arayanları eşleştirirken isabetli kararlar alabilmeyi, bireyleri işgücü piyasasından koparmaksızın aktif kılabilmeyi, eğitim-istihdam ilişkisini güçlendirerek doğru işe doğru kişiyi yönlendirebilmeyi görev edinen İŞKUR ortaya koyduğu bu raporla Antalya İlinin işgücü Piyasası’na etkin bir planlama ve mevcutta var olanı hassasiyetle değerlendirme özelliği kazandırmıştır.

İşgücü Piyasasında kaliteyi yükseltmeyi; piyasaya daha hâkim bir konuma gelmeyi, modern bir istihdam kurumu olmayı hedefleyen “İŞKUR” 2012 yılından itibaren bünyesine aldığı İş ve Meslek Danışmanları ile yola devam etmektedir.

İlimiz için istihdamın artırılmasının ülkemizin kalkınmasında temel nokta olduğunun bilincine vararak, Araştırmamıza katılan ve Araştırma Bilgi Formunu sabırla ve hassasiyetle cevaplayan tüm işverenlerimize teşekkür eder, emeği geçen herkesi tebrik ederim.

Dr. Ahmet ALTIPARMAK

Antalya Valisi

ÖNSÖZ

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın artırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında yerel işgücü piyasası analizleri önemlidir.

Yerel işgücü piyasası analizleri bölgesel farklılıkların izlenmesi, İİMEK gibi yerel yönetişim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, orta vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır. İPA sadece mevcut beceri ihtiyaçlarını değerlendirmekle kalmaz, uzun vadeli bir bakış açısı da oluşturur. Yani gelecekteki ihtiyaçları öngörerek bu ihtiyaçlara aktif olarak yön vermeyi sağlayan istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasında da kilit çalışmalar, İşgücü Piyasası Analizleridir.

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesi ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu rapor bu hedef doğrultusunda Antalya ilinin işgücü piyasasını ortaya koymak üzere hazırlanmıştır. Yayında, Antalya ili işgücü piyasası arz boyutu, eldeki mevcut veriler, talep boyutu ise İşgücü Talep Araştırması sonuçları kullanılarak analiz edilmiştir.

İşgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2012 yılından başlayarak yılda bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır. Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Antalya Valiliği desteği ile uygulaması ilk kez 2012 Eylül ve Ekim aylarında yapılan bu araştırma ile Antalya ilinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenecektir. Araştırma 10 ve daha fazla çalışanı olan özel sektörde faaliyet gösteren yerel birimlere uygulanmıştır.

Bu rapora kuşkusuz en büyük destek, değerli zamanlarını ayırarak araştırmamızı cevaplayan işverenlerimizden gelmiştir. Onların cevapları bize gelecek çalışmalarımızda rehberlik edecektir. Araştırma bilgi formunu cevaplayan tüm işverenlerimize teşekkür eder, yayının İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu, işverenler, akademisyenler ve araştırmacıların çalışmalarında yararlı olmasını dilerim.

Çalışma ve İş Kurumu Antalya İl Müdürü

Veli TEKKANAT

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER ..... **iv**
KISALTMALAR ..... **vii**
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ **6**
BİRİNCİ BÖLÜM **7**
İŞGÜCÜ PİYASASISININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **7**
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 7
EKONOMİK GÖSTERGELER 7
NÜFUS GÖSTERGELERİ 11
EĞİTİM GÖSTERGELERİ 14
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 15
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 26
İKİNCİ BÖLÜM **33**
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **33**
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 35
AÇIK İŞLER 41
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 46
2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR 49
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 51
SONUÇ **53**
KAYNAKÇA **57**
EKLER **58**
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 58
Ek 2- Araştırma Yöntemi 60
Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 60
Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar 60
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 66
Ek 4- Ek Tablolar 72
Ek 4a- Arz Tabloları 72
Ek 4b- Talep Tabloları 75

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Yaş Bağımlılık Oranları, %, 2011 11
Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%,2011 12
Grafik 3. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları , 2011 15
Grafik 4 Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında Temel İşgücü Göstergeleri, Antalya,Bin Kişi ,2011 . 16
Grafik 5. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TR61,%,2011 17
Grafik 6. Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR61,% ,2011 17
Grafik 7. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım Ve Tarım Dışı Dağılımı,TR61,%,2011 18
Grafik 8. Eğitim Durumuna Göre Sektörel İstihdam, TR61,%,2011 19
Grafik 9.İşteki Duruma Göre İstihdam, TR61, %,2011 19
Grafik 10. Türkiye ve TR61 Tarım ve Tarımdışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı, %, 2011 21
Grafik 11. Türkiye ve TR61 sektörel kayıt dışı çalışma oranı,%,2011 21
Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TR61,%,2011 22
Grafik 13. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TR61,%,2011 22
Grafik 14. Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TR61,%,2011 25
Grafik 15.. Kayıtlı İşsizler İçinde Öğrenim Durumuna Göre Kadın Payı, %,2012 27
Grafik 16. İşyerlerinin sektörel dağılımı,%,2012 35
Grafik 17. Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı,%, 2012 37
Grafik 18. Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımı, %, 2012 37
Grafik 19. Ana meslek gruplarına göre cinsiyet oranları,%,2012 39
Grafik 20. Açık İşler İçin İstenen Eğitim Düzeylerinin Dağılımı ,%,2012 44
Grafik 21. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, %, 2012 45
Grafik 22. Açık İşlerin Karşılanma Kanalları, % ,2012 46
Grafik 23. Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı, %,2012 47
Grafik 24. Teminde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Dağılımı , % ,2012 49
Grafik 25. Kayıtlı işsiz içinde eğitim düzeyine göre kadın payı,%,2012 52

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri Antalya, 2012 7
Tablo 2. Kamu Yatırımlarında İlin Yeri – Türkiye Geneli ve Antalya, 2011 8
Tablo 3. Bölge Bazında Desteklenecek Sektörler,TR61 9
Tablo 4. Bölge Bazında Destek Unsurları ,2012 10
Tablo 5. İllere Göre Antalya'ın aldığı ve verdiği göç,2010-2011 12
Tablo 6. Orta Öğretim Öğrenci Sayıları,2004-2012 15
Tablo 7. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam Ve İşsizlik, Bin Kişi,TR61,2011 16
Tablo 8. Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TR61, bin kişi, 2011 18
Tablo 9. Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TR61, %, 2011 19
Tablo 10. İşteki Duruma Göre İstihdam, TR61, bin kişi, 2011 20
Tablo 11. Yıllara göre tarım ve tarımdışı istihdam artışı, Antalya, bin kişi, 2005-2011 20
Tablo 12. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu,TR61, bin kişi, 2011 23
Tablo 13. İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlar, TR61, bin kişi, 2011 23
Tablo 14. Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri, TR61, bin kişi, 2011 23
Tablo 15. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TR61, bin kişi, 2011 24
Tablo 16. İşgücü Dışı Nüfusun İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TR61, bin kişi, 2011 25
Tablo 17. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012 26
Tablo 18. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012 27
Tablo 19. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012 28
Tablo 20. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012 29
Tablo 21. Açık İşlerin Dağılımı, 2012 29
Tablo 22. İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı , 2012 30
Tablo 23.. Yaş Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, 2012 30
Tablo 24. Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012 31
Tablo 25. Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı, 2012 31
Tablo 26. Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı,2012 32
Tablo 27. İŞKUR' un Uyguladığı İşgücü Piyasası Araştırmaları , 2007-2012 34
Tablo 28. Sektörlere göre çalışan oranları ,%,2012 38
Tablo 29. En fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı ,%,Antalya 40
Tablo 30. En fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı ,%,Türkiye 41
Tablo 31. Sektörlere Göre Açık işlerin ve Açık İş Oranlarının Dağılımı,%,2012 42
Tablo 32. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Ve Açık İş Oranlarının Dağılımı,%, 2012 43
Tablo 33. En fazla Açık İş Belirtilen İlk On Beş Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı ,%, 2012 44
Tablo 34.Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı,%,2012 47
Tablo 35. Temininde En Fazla Güçlük Çekilen İlk 15 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı ,% ,2012 .. 48
Tablo 36.İşe Giren ve Çıkanların Sektörlere Göre Dağılımı, 2012 50
Tablo 37. 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 Tarihi İtibariyle Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranının Dağılımı, %, 2012 51

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği
ABD: Amerika Birleşik Devletleri
ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AİO: Açık iş Oranı
EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
HİA: Hanehalkı İşgücü Anketi
ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)
İBBS: İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması
İO: işsizlik oranı
İKO: İşgücüne katılma oranı
İŞKUR: Türkiye İş Kurumu
İPA: İşgücü Piyasası Analizi
İPTA: İşgücü Piyasası Talep Araştırması
NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)
NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı
OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)
TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi
TMS: Türk Meslekler Sözlüğü
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2011 yılı sonuçlarına göre Antalya ilinin nüfusu **2.043.482** olup, ilde 1.034.655 erkek, 1.008.827 kadın yaşamaktadır. 15+yaş nüfusu 1.563.934 kişidir. Çalışma yaşındaki erkek nüfus 725.631, kadın nüfus 703.611 'dır. Antalya ilinde nüfusun yerleşim yerlerine göre dağılımı Türkiyeden farklıdır. 2011 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun % 77'si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Antalya'da bu oran % 71'dir. Diğer bir ifade ile Antalya'da Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

2011 yılı sonuçlarına göre Antalya ilinin %70'i çalışma yaşındadır Antalya göç alan bir ildir. Net göç hızı binde 13,23'tür Tekirdağ'dan sonra ikinci en çok göç alan ildir.

Antalya ilinin yaş dağılımı Türkiye ortalamasından farklılık göstermemektedir. 0-14 yaş grubu ile çalışabilir yaştaki nüfus Türkiye ortalamasına göre hemen hemen aynı payı alırken, yaşlı nüfusun payı yüzde bir daha azdır. Bu dağılım sonucu yaş bağımlılık oranları da Türkiye ortalamasından farklıdır. Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 4 puan altında seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı da Türkiye ortalamasının 1,5 puan altındadır. Bunun sonucunda da Antalya ili toplam yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 5,4 puan altındadır

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Antalya ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının Türkiye işsizlik oranının üstünde olduğudur. İşsizlik oranı 2011 yılı 2 Ekim itibariyle yüzde 5,4'dir. Bu İşgücüne katılım oranı yüzde 53,6'dır. İstihdam oranı yüzde 50,7 ile yüzde 43,7 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İşgücü Talebine ilişkin olarak 2012 yılı için yapılan araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 17'si ticaret sektöründedir. Bu sektörü yüzde 12 ile imalat ve yüzde 10 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin üçte birini oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 9,5 pay ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler yer almaktadır.

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Eğitim düzeyi ve istihdam arasındaki pozitif ilişki özellikle kadınlarda daha belirgindir. Okuryazar olmayanlarda %21,2 olan istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde %51,4'e, lise ve dengi okul mezunlarında %57,5'e yüksek okul mezunlarında %70,7'ye yükselmektedir. Kadınlarda lise altı eğitimlilerde %35 olan istihdam oranı 27,4 puan artarak yüksek eğitimlilerde %62,4'e, erkeklerde 9,1 puan artarak %68,2'den % 77,3'e yükselmektedir.

Türkiye ortalamasında kadınların çoğunluğu tarım dışı sektörlerde çalışırken, (kadın istihdamının %57,8'i) bölgede de durum aynıdır. Kadınların %48,3'ü tarımda çalışmaktadır. Bölge istihdamında hakim sektör tarım dışıdır. Çalışanların %33,6'sı tarım sektöründedir. Bu oran Türkiye ortalaması olan %25,5'in üzerindedir. Erkeklerin çoğunluğu (%74,4) tarım dışı sektörlerde çalışmakla birlikte, oran Türkiye ortalaması olan %81,3'ün altındadır

Bölge istihdamının % 3,2'sini okuma yazma bilmeyenler oluştururken, % 60'ını da lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Lise ve dengi okul mezunlarının istihdamdaki oranı % 20, yüksek eğitimlilerin oranı da % 17'dır.

Bölgede düşük eğitim seviyesinde olanlar ağırlıklı olarak tarım sektöründe çalışmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerin neredeyse tamamı (% 85) tarım sektöründe çalışırken, lise altı eğitimlilerin de

%46'sı tarım sektöründe,% 40'ı da hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Buna karşın lise ve yüksek eğitimlilerin tercih ettikleri sektör hizmetler sektörüdür. Lise eğitimlilerin % 75'i, yüksek eğitimlilerin de % 87'si hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

En yüksek istihdam oranı her iki cinsiyette de 25-34 ve 35-54 yaş gruplarındadır ve cinsiyetler arası fark çok fazladır. Bu yaş gruplarında erkeklerdeki istihdam oranı kadınların yaklaşık 2 katıdır. Bu yaş gruplarını 20-24 yaş grubu takip etmektedir.

Toplam çalışanların %53'ü ücretli veya yevmiyelidir ve bu oran, %62 olan Türkiye ortalamasının çok altındadır. İstihdamın %28'i kendi hesabına veya işveren olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün hâkimiyeti ücretsiz aile işçiliğini de beraberinde getirmektedir. Bölgede çalışanların %19'u ücretsiz aile işçisi iken bu oran Türkiye'de %14' tür.

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Erkeklerin %55,7'si ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken, bu oran kadınlarda %47,2'ye gerilemektedir. Buna karşın ücretsiz aile işçisi olarak çalışan erkeklerin oranı %5,8 iken, bu oran kadınlarda %43,9'a çıkmaktadır

Bölge işsizlerinin %78'ini gençler oluşturmaktadır. İşsizlik oranı genç nüfusta %17,2'dir. 25 yaş ve üzeri nüfustaki işsizlik oranı ise % 9,3'tür.

İşgücü dışında bulunma nedenlerinde kadınlarda ilk sırada %40 ile eğitim ve öğretimde olanlar yer alırken, erkeklerde %33,2 ile emeklilik yer almaktadır. İşgücü dışındaki kadın nüfusun sadece %4,3'ü emeklidir. Erkeklerde ikinci sırada %24,9 ile Özürlü yaşlı veya hasta olanlar yer alırken, kadınlarda bu oran %23,1'dir. Erkeklerde dikkat çeken diğer bir husus, eğitim ve öğretimde olanların işgücü dışındaki erkeklerin % 22,7'sini oluşturmalarıdır.

Kadınlarda işgücü dışında bulunma nedeninin başında eğitim ve öğretime devam etme yer almaktadır. Erkeklerde ise emeklilik yer almaktadır.

Antalya'da 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 63.579 kişidir. Kayıtlı işsizlerin % 56'sı erkek, % 44'ü kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin % 60'ı erkek, % 40'ı kadındır.

2012 İŞKUR İstatistiklerine göre ilde en yüksek kayıtlı işsiz 25-29 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin % 20,3'ü bu yaş grubundadır. 30-34 yaş grubu %19,3 iken, bunu %15,6 ile 20-24 yaş grubu takip etmektedir. Yaş artıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 20-34 yaş grubundaki kayıtlı işsizler, Türkiye toplamında olduğu gibi, ildeki toplam işsizlerin yarısından fazlasını oluşturmaktadır. 15-19 yaş grubundaki işsizlerin toplam işsizler içindeki payı ise Türkiye ortalamasından daha düşüktür. İlde % 3,1 olan 15-19 yaş grubunun payı, Türkiye toplamında % 3,5'tir. İlin eğitim seviyesi Türkiye ortalamasına çok benzemektedir. Kayıtlı işsizlerin dağılımında lise mezunlarının payı Türkiye ortalaması ile aynıdır. İlde lise altı eğitimlilerinin kayıtlı işsizler içindeki payı %51 ile Türkiye toplamı ile aynıdır

İlde toplam işsizlerin içinde kadının payı Türkiye ortalamasından 4 puan daha düşüktür. Cinsiyetler arası dağılımda iki cinsiyet arasındaki en belirgin fark ilköğretim mezunlarındadır. Antalya'da lise mezunları, kayıtlı işsizler içinde % 40,6'lık orana sahiptir. Bu oran yüksek lisans mezunlarında %60'a yükselmektedir. İşsizlik ödeneği başvurularının büyük çoğunluğunu Türkiye toplamında olduğu gibi erkekler oluşturmaktadır. Antalya'da işsizlik ödeneği başvurularının % 56'sını erkekler oluştururken,

bu oran Türkiye için % 71,4'tür. En yüksek işsizlik ödeneği başvurusu 30-34 yaş grubu erkeklerdedir. Bunu 25-29 yaş grubu erkekler takip etmektedir.

İşsizlik ödeneğinde çalışma sürelerinin etken olması nedeni ile işsizlik ve işsizlik ödeneği dağılımı arasında bir paralellik "olmaması" beklenmektedir. En yüksek işsizlik oranı 25-29 yaş grubunda iken en yüksek işsizlik ödeneği alma oranı 30-34 yaş grubundadır.

İşsizlik ödeneği başvurularında en fazla başvuru ilköğretim mezunu seviyesindedir. Bunu orta öğretim mezunları takip etmektedir.

63.579 kayıtlı işsize karşın ilde 42.829 açık iş mevcuttur. İlde kamunun istihdam yaratma gücü çok azdır. Açık işlerin sadece %6'sı kamu sektörüne aittir. Türkiye'de kamu sektöründeki açık işler toplam açık işlerin %14'üdür. İldeki açık işlerin %94'ü özel sektör tarafından verilmiştir. Bu oran Türkiye için %85'tir.

İlde 2012 yılı itibariyle **13.034** kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı %30,5'tir ve %55 olan Türkiye işe yerleştirme oranının altındadır.

Erkeklerde işe yerleştirilen her 5 kişiden biri 20-24 yaş grubu aralığındadır. Kadınlarda ise 30-34 yaş grubunda 5 kişiden biri işe yerleşmiştir. Aynı eğilim Türkiye toplamında da görülmektedir. Yaş arttıkça beklendiği gibi işe yerleştirme oranları azalmaktadır.

İşe yerleştirilenlerin % 37'si kadındır. İlde kadınların işe yerleştirme oranı %13,6 iken erkeklerde %29,3 olarak hesaplanmıştır. Türkiye'de işe yerleştirme oranı %23,5 ile Antalya ilinden 3 puan fazladır.

İşe yerleştirilenlerin % 58'i ilköğretim mezunudur. Bu oran % 57 olan Türkiye toplamına çok yakındır. İşe yerleştirilen erkeklerin % 60'ı, kadınların % 55'i ilköğretim mezunudur. İkinci sırada % 28 ile ortaöğretim mezunları gelmektedir. İşe yerleştirilenlerin sadece %7'si ön lisans, %4'ü ise lisans mezunudur.

2012 yılsonuna kadar İŞKUR tarafından açılan kurs sayısı 467'dir. Açılan kursların %26'sı İstihdam Garantili İşgücü Yetiştirme kursudur. İstihdam garantili kurslara, toplam kurs katılımcılarının %37,5'i olan 3.422 kişi katılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 16,7'si ticaret sektöründedir. Bu sektörü % 11,6 ile imalat ve % 10 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin üçte birini oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 9,5 pay ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü yer almaktadır.

İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almakta, bunu Konaklama ve yiyecek içecek sektörü takip etmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin yüzde 27'si Konaklama ve yiyecek içecek sektöründe, yüzde 13'ü İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe ve yüzde 12'si de imalat sektöründedir.

Antalya'daki işyerleri Türkiye'deki toplam işyerlerinin yüzde 3'ünü oluşturmaktadır. . Türkiye için de en fazla pay alan sektör yüzde7,5 ile İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bunu yüzde 6,3 ile Konaklama ve yiyecek içecek sektörü ve yüzde 6,1 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü takip etmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların yüzde 26,6'sı Konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri, yüzde 13,7'si İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye'de imalat sektörüdür.

Çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı yüzde 32'dir. Türkiye toplamında kadın çalışanların payı ise yüzde 25'tir.

Kadın çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı Türkiye ortalamasından yüksek olmakla birlikte, Antalya'da kadınların ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payları da çok azdır. Örneğin çalışanlarının yarıdan fazlası (% 61) kadın olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründeki işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 13,7, çalışanlarının yarıdan fazlası (% 54) kadın olan Eğitim sektörünün işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 4,6, çalışanlarının yarıya yakını (%43)kadın olan Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı yüzde 2,0, çalışanlarının yüzde 28'inin kadın olduğu Toptan ve perakende ticaret sektörünün toplam işyerleri içindeki ağırlığı ise yüzde 12'dir

Meslek bazında yapılan inceleme ilde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığını göstermektedir. En yüksek çalışanı olan ilk 10 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 25,8'ini oluşturmaktadır. İlk sırada Beden İşçisi (Genel)yer almaktadır. İlk onda yer alan meslekler sırası ile Garson (Servis Elemanı), Aşçı, Güvenlik Görevlisi, Kat Görevlisi-Temizlik, Satış Temsilcisi/plasiyer, Temizlik Görevlisi, Tur Operatörü, Hemşire ve Muhasebecidir.

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklıdır. Her iki cinsiyet içinde mesleki yoğunlukta başta yer alan ilk on meslek toplam mesleklerinin yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır.

Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler Kat Görevlisi-Temizlik, Temizlik Görevlisi, Oda Görevlisi-Turizm, Satış Temsilcisi/plasiyer, Beden İşçisi (Genel), Sekreter, Garson (Servis Elemanı) gibi eğitimden çok belli bir beceri isteyen mesleklerdir. Hemşire, Tur Operatörü, Muhasebeci gibi meslekler ise eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir.

İlde açık iş oranı %3,3 olan Türkiye toplamının çok üzerindedir. İlde açık iş oranı itibariyle ilk sırada yer alan Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe Türkiye açık iş oranı %2,6'dır. İl çalışanlarının %23'ünü barındıran imalat ve ticaret sektöründeki açık iş oranları da, bu iki sektördeki Türkiye açık iş oranlarına paralel seyretmektedir. İmalat sektöründeki açık iş oranı ilde %5,4 iken Türkiye'de %5, ilde %3,3 olan ticaret sektörü açık iş oranı Türkiye'de %3,8'dir. İl çalışanlarının %27'si de Konaklama ve Yiyecek hizmet faaliyetleri sektöründedir, açık iş oranı da %2,9'dur.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %22 ile Hizmet ve Satış Elemanlarıdır. Bu ana meslek grubunu %19 ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar ve %18 ile Profesyonel meslek mensupları takip etmektedir.

Ana meslek grupları itibariyle Türkiye'de açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu %5,8 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar iken ilde tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu ikinci sırada aynı oran ile yer almaktadır. İlgi çeken husus nitelik gerektirmeyen mesleklerin %4,1 açık iş oranıyla üçüncü sırada yer almasıdır.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir.

Tur Operatörü toplam temininde güçlük çekilen mesleklerin %11,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği %7,7 ile Garson (Servis Elemanı) takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğerleri arasında ise fark minimum düzeydedir ve yüzde 5,0 ile Komi (Garson Yardımcısı), yüzde 4,5 Kat Görevlisi-Temizlik, yüzde 3,9 ile Bulaşıkçı (Stevard), yüzde 3,5 ile Hemşire, yüzde 2,7 ile Aşçı, yüzde 2,5 ile Animatör, yüzde 2,4 ile Meydancı-Otel ve yüzde 2,3 ile Masördür.

Teminde güçlük çekilme nedenlerinde, işverenlerin yüzde 61,6'sı istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada yüzde 59,3 ile ilgili meslekte çalışacak eleman olmaması, yüzde 42,6 ile de yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmektedir.

İstenilen beceri ve niteliğe sahip olunamayan mesleklerin başında Tur Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Komi (Garson Yardımcısı), Aşçı, Masör,Kat Görevlisi-Temizlik,Bulaşıkçı (Stevard), Animatör, Barmen,Aşçı Yardımcısı gelmektedir. Eleman bulunamayan meslekler ise , Garson (Servis Elemanı), Turist Rehberi, Kat Görevlisi-Temizlik,Aşçı, Masör, Bulaşıkçı (Steward),Komi (Garson Yardımcısı), Meydancı-Otel, Şehir Turu Rehberi, Animatör olarak sıralanmaktadır.

Net istihdam değişim oranı da Türkiye'den farklıdır. Türkiye'de oranın en yüksek olduğu sektör yüzde 13,7 ile konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörü yüzde 11 ile kültür, sanat ve eğlence sektörü; yüzde 10,6 ile idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Buna karşın araştırmanın uygulandığı tarih itibariyle ilde net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 8,1 ile İnşaattır. İstihdam değişiminde bu sektörü yüzde 7,4 ile Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor ve yüzde 7,2 ile Mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü takip etmektedir.

Kısa vadede Türkiye'de en fazla net istihdam artışı bekleyen sektör idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörüdür. Tüm net istihdam artışı beklentisinin yüzde 23,5'i bu sektörden kaynaklanmaktadır. İmalat sektörü net istihdam artışının yüzde 20'sini, konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyeti sektörü ise yüzde 12'sini oluşturmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre 2012 Aralık ayı itibariyle ilde net istihdam değişim beklenti oranı -yüzde 5,6 iken, bu oran 2013 Haziran ayı itibariyle 19,6 puan artış göstererek yüzde 14'e yükselmiştir. Oran sektörlerin yapısı ve beklentilerine göre çok büyük farklılıklar göstermektedir. Türkiye'de de aynı eğilim kendini göstermekte ve net istihdam beklenti oranı kısa vadede yüzde 1,9 iken, orta vadede artarak 3,7'ye yükselmektedir.

GİRİŞ

Antalya ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü açısından gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Antalya ili için 10 Eylül-31 Ekim 2012 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır. Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz

Bu Rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, İlin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Antalya işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASISININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[1] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Antalya ilinin yer aldığı TR61 (Antalya, Isparta ve Burdur illerini içeren bölge) için de geçerlidir.Burdur, Isparta ile benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Antalya daha üst sıradadır.[2] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en çok gelişmiş il, 5. sırada olan Antalya'dır. Isparta 21. sırada yer alırken, Burdur 26. sırada bulunmaktadır.

EKONOMİK GÖSTERGELER

Tablo 1. Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri Antalya, 2012

YIL	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2012	1.610	12	2.593	686	105	452	84	2.054
2011	2.410	13	2.569	719	147	393	66	5.580
2010	2.247	25	2.013	512	130	311	92	2.623
2009	2.069	10	1.991	380	93	246	86	1.149

Kaynak: TOBB

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri ışığında,Antalya ilinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine 2012 yılı, 2011 yılına göre bakıldığında; Kurulan şirket sayısı yüzde 33 azalmıştır, Kurulan gerçek kişi Tic.İşl. sayısı yüzde1 artarken, kapanan gerçek kişi Tic.İşl. sayısı yüzde 63,2 azalmıştır. Bu durumda, değişimin en çok şirketlerde yaşandığını; şirket kurulma oranlarında azalma olsa da kapanma oranlarının yüzde 15 olması ,kurulan Gerçek Kişi Tic. İşletmelerinde artış varken

[1] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[2] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

buna ek olarak kapanan Gerçek Kişi Tic. İşletmelerinde yüzde 63,2 azalma olması; Antalya için olumlu istatistiklerdir demek mümkündür.

2012 yılında 12 kooperatif kurulmuş 84 kooperatif kapanmıştır. 2012 yılında 986 şirket ve 105 kooperatif tasfiyeye olmuştur.

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Bölgede kişi başı yaratılan katma değer 2008 yılında 13.236 TL'dir. Bu değer ile bölge, Türkiye'de 7 sıradadır. Bölgede 2008 yılı içi tarımın payı yüzde 14,4, sanayinin payı %14,7 ve Hizmetler sektörünün payı yüzde 70,9' dur

Tablo 2. Kamu Yatırımlarında İlin Yeri – Türkiye Geneli ve Antalya, 2011

Sektörler	Türkiye	Antalya	Antalya (%)
Tarım	5 852 392	59 370	1,01
Madencilik	1 208 400	305	0,03
İmalat	538 050		0
Enerji	3 732 935	16 704	0,45
Ulaştırma – Haberleşme	13 877 595	32 636	0,24
Turizm	294 439	39 624	13,46
Konut	479 845	251	0,05
Eğitim	6 491 136	58 692	0,9
Sağlık	2 161 600	42 000	1,94
Diğer Kamu Hizmetleri	9 797 895	170 811	1,74
TOPLAM	**44 434 287**	420 393	0,95

Kaynak: TÜİK

2011 yılı itibariyle ilin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay yüzde 0,95 ile sınırlı kalırken, en yüksek kamu yatırım payı da yüzde 13,46 ile Turizm yatırımlarında gerçekleşmiştir.

Kendi kaynakları ile yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar illerin ekonomik gelişimlerini birlikte etkilemektedir.

Tablo 3. Bölge Bazında Desteklenecek Sektörler,TR61

SEKTÖRÜN US 97 KODU	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	Asgari Yatırım Tutarları ve Kapasiteleri
11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanslı madencilik hariç)	1 Milyon TL
15 121	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç) *entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	2 Milyon TL süt inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tessilerinde 700 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
	*seracılık	25 dekar
0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	1 Milyon TL
19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL
2010.0.02.55, 2021	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	4 Milyon TL
2424	*parfüm ile kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı	1 Milyon TL
02.01.2695	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; sadece çimento,beton veya suni taştan inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları	4 Milyon TL
2921	*tarım makineleri imalatı	4 Milyon TL
2927.0.03	*revolverler,tabancalar ve diğer silahlar	1 Milyon TL
32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL

5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
01.03.5510	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare
6302.0.03	*lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
	*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler ve asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri yukarıdaki tabloda (US 97 Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması Kodlarıyla) verilmektedir TR61 bölgesi yatırım teşviklerinde **II. Bölgede** bulunmaktadır. 31.12.2010 tarihinden sonra yatırıma başlayanlar için aşağıdaki tabloda destek unsurları verilmiştir.

Tablo 4. Bölge Bazında Destek Unsurları ,2012

DESTEK UNSURLARI	I. BÖLGE	**II. BÖLGE**	III. BÖLGE	IV. BÖLGE
VERGİ İNDİRİMİ				
Yatırıma Katkı Oranı (%)	10	**15**	20	25
Vergi İndirim Oranı (%)	25	**40**	60	80
SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ	-	**-**	3 YIL	5 YIL
FAİZ DESTEĞİ				
TL Kredisi (puan)	-	**-**	3	5
Dövize Endeksli Kredi/Döviz Kredisi (puan)	-	**-**	1	2
YATIRIM YERİ TAHSİSİ	**BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANACAK BÜTÜN YATIRIMLAR**			
KDV İSTİSNASI	**TÜM BÖLGELERDE TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR**			
GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ	**TÜM BÖLGELERDE TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR**			

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

2011 yılı sonuçlarına göre Antalya ilinin nüfusu **2.043.482** olup[3], ilde **1.034.655** erkek, **1.008.827** kadın yaşamaktadır. 15+yaş nüfusu 1.563.934 kişidir. Çalışma yaşındaki erkek nüfus 725.631 kişi, kadın nüfus ise 703.611 kişidir. Antalya ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. 2011 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun yüzde 77'si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Antalya'da bu oran yüzde 71'dir. Diğer bir ifade ile Antalya'da Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Antalya ilinin yaş dağılımı Türkiye ortalamasından farklılık göstermemektedir. 0-14 yaş grubu ile çalışabilir yaştaki nüfus[4] Türkiye ortalamasına göre hemen hemen aynı payı alırken, yaşlı nüfusun payı yüzde bir daha azdır. Bu dağılım sonucu yaş bağımlılık oranları[5] Türkiye ortalamasından farklıdır. Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 4 puan altında seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 1,5 puan altındadır. Bunun sonucunda da Antalya ili toplam yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 5,4 puan altındadır.

Grafik 1. Yaş Bağımlılık Oranları, %, 2011

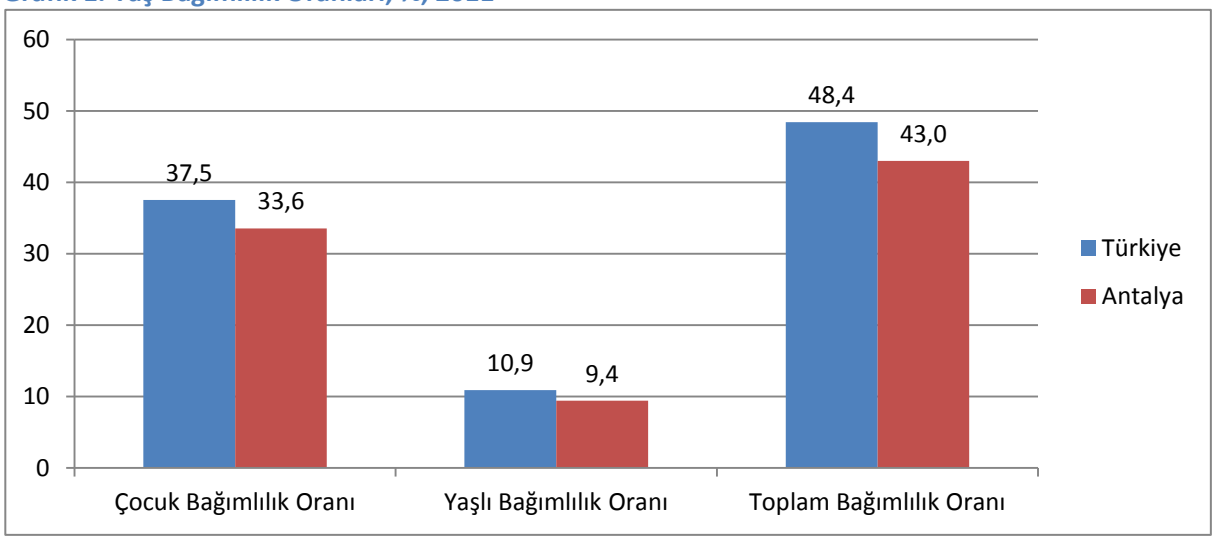

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Antalya göç alan bir ildir. Net göç hızı binde 13,23'tür ve il, Tekirdağ dan sonra 2. en çok göç alan ildir.

15+yaş nüfusun yüzde2'si okur yazar değildir. Nüfusun yüzde 5,7'si sadece okur yazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (yüzde53,6)[6] lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Okur yazar olmayanlar, okur yazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il Türkiye ortalamasından (yüzde62,3) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir.

[3] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları
[4] 15-64 yaş grubu
[5] Yaş bağımlılık oranı: Çalışan (15-64) her 100 kişinin bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır.
[6] Lise altı eğitimliler ilkokul, orta okul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%,2011

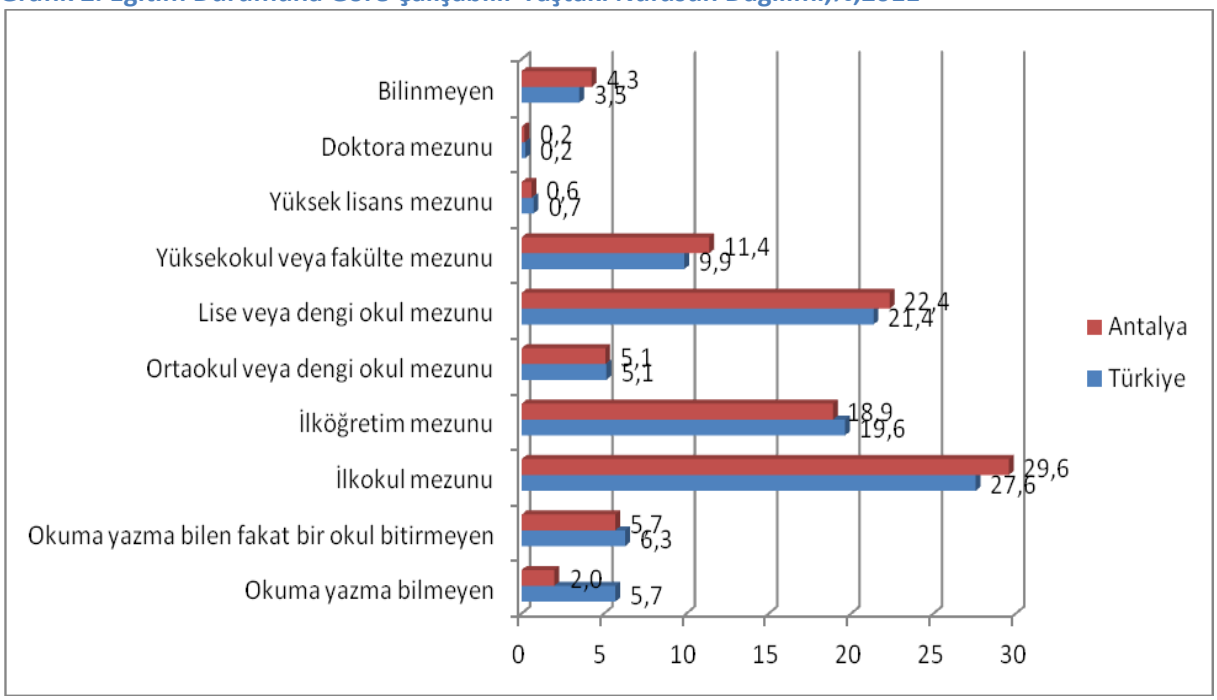

Kaynak: TÜİK,ADNKS

Tablo 5. İllere Göre Antalya'ın aldığı ve verdiği göç,2010-2011

Aldığı Göç	Türkiye	Antalya	Verdiği Göç	Türkiye	Antalya
Türkiye	2.420.181	89.731	**Türkiye**	2.420.181	62.875
İstanbul	328.663	8.473	**İstanbul**	450.445	9.545
Konya	54.533	6.345	**Ankara**	191.864	5.456
Ankara	137.385	6.079	**Konya**	52.134	4.181
Isparta	18.269	4.012	**İzmir**	110.364	2.807
Van	72.273	3.878	**Isparta**	15.325	2.546
İzmir	101.420	3.587	**Burdur**	8.873	2.176
Burdur	9.712	3.109	**Mersin**	51.328	1.853
Mersin	54.630	2.994	**Muğla**	35.409	1.844
Adana	62.402	2.905	**Hatay**	29.509	1.609
Hatay	37.164	2.506	**Adana**	50.523	1.539
Afyonkarahisar	24.063	2.330	**Şanlıurfa**	35.888	1.437
Muğla	29.604	2.194	**Bursa**	74.243	1.299
Şanlıurfa	41.570	2.146	**Denizli**	23.454	1.191
Diyarbakır	46.834	1.982	**Afyonkarahisar**	17.219	1.170
Kahramanmaraş	31.005	1.894	**Manisa**	33.312	1.148
Denizli	23.853	1.835	**Eskişehir**	35.045	1.142
Gaziantep	38.634	1.818	**Gaziantep**	45.991	1.127
Kayseri	31.787	1.454	**Kahramanmaraş**	21.716	1.048
Bursa	58.258	1.415	**Kayseri**	34.387	1.030

Eskişehir	27.908	1.327	**Diyarbakır**	36.622	1.003
Aydın	31.056	1.203	**Aydın**	32.077	812
Sivas	30.131	1.198	**Van**	23.415	756
Manisa	36.021	1.109	**Kocaeli**	63.314	692
Adıyaman	23.939	1.031	**Balıkesir**	37.143	634
Karaman	9.365	909	**Kütahya**	17.547	605
Kocaeli	50.070	895	**Samsun**	35.103	573
Mardin	31.302	890	**Osmaniye**	15.675	573
Osmaniye	18.420	884	**Karaman**	7.593	563
Samsun	43.408	868	**Uşak**	8.653	554
Kütahya	20.655	841	**Sivas**	22.884	537
Uşak	10.138	836	**Malatya**	32.925	535
Malatya	29.515	775	**Batman**	18.429	529
Balıkesir	36.638	760	**Adıyaman**	13.873	498
Erzurum	33.599	734	**Mardin**	25.447	478
Yozgat	26.921	714	**Erzurum**	27.719	462
Batman	19.902	713	**Aksaray**	10.778	365
Zonguldak	23.658	625	**Sakarya**	28.537	355
Çorum	22.441	621	**Tekirdağ**	42.265	353
Tokat	36.342	599	**Trabzon**	24.858	349
Ordu	34.472	567	**Ordu**	23.963	345
Aksaray	13.142	557	**Kırıkkale**	12.190	341
Niğde	17.023	514	**Şırnak**	13.403	310
Trabzon	38.446	506	**Çorum**	15.174	307
Elazığ	20.054	496	**Elazığ**	16.862	301
Kırıkkale	17.482	483	**Yozgat**	15.251	297
Tekirdağ	28.620	414	**Zonguldak**	15.822	271
Ağrı	25.182	407	**Çanakkale**	17.278	260
Şırnak	13.957	370	**Niğde**	11.769	256
Sakarya	24.633	366	**Tokat**	29.576	256
Hakkari	9.133	358	**Nevşehir**	8.995	252
Kırşehir	11.870	353	**Gümüşhane**	10.426	237
Nevşehir	11.374	351	**Ağrı**	15.508	233
Amasya	14.142	337	**Erzincan**	11.523	231
Çanakkale	15.623	307	**Rize**	14.558	221
Erzincan	14.218	305	**Kırşehir**	9.598	206
Bolu	11.386	293	**Muş**	12.895	204
Bitlis	16.610	270	**Giresun**	17.058	182
Rize	14.560	245	**Amasya**	11.424	179
Muş	18.663	240	**Yalova**	10.267	171
Giresun	19.346	237	**Siirt**	10.274	170

Siirt	14.228	220	**Bolu**	12.545	166
Bingöl	10.782	218	**Düzce**	11.253	159
Kilis	6.420	213	**Hakkari**	8.775	149
Kars	16.376	211	**Bitlis**	11.419	144
Kastamonu	15.482	198	**Kars**	10.654	142
Edirne	14.588	195	**Kastamonu**	15.023	138
Yalova	9.782	189	**Bingöl**	9.292	132
Iğdır	8.579	182	**Bilecik**	9.250	119
Gümüşhane	8.988	181	**Kırklareli**	11.979	116
Karabük	9.066	181	**Çankırı**	10.582	112
Çankırı	14.322	179	**Edirne**	14.494	110
Tunceli	6.419	169	**Artvin**	7.948	109
Düzce	10.679	153	**Karabük**	8.239	108
Bilecik	8.914	152	**Sinop**	10.038	97
Kırklareli	11.829	146	**Tunceli**	6.187	97
Artvin	7.948	144	**Kilis**	4.692	96
Sinop	10.618	121	**Iğdır**	6.915	88
Bartın	7.619	110	**Bartın**	6.560	84
Bayburt	4.570	54	**Ardahan**	4.908	59
Ardahan	6.673	51	**Bayburt**	3.997	46
Antalya	62.875	0	**Antalya**	89.731	0

Kaynak: TÜİK

Antalya'nın İl il göç sayılarına göre 89.731 kişi illerden göç alırken illere verdiği göç 62.875 kişidir. Bu da Antalya'da yüzde 42,7 'lik bir nüfus artışına olduğu göstermektedir. En çok göç aldığı ilk beş il İstanbul, Konya, Ankara, Isparta, Van göç verdiği ilk beş il ise İstanbul, Ankara, Konya, İzmir; Isparta dır. Gerek göç verilen gerek göç alınan iller sıralamasına bakıldığında büyük iller ve komşu illerin olduğu gözlenmektedir.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Orta öğretime kayıt olanların sayısı yıllar itibariyle incelendiğinde hem Antalya hem de Türkiye için dikkat çeken husus mesleki ve teknik ortaöğretime kayıtlı olan öğrenci sayısındaki artıştır. Genel orta öğretime kayıtlı olan öğrenci sayısında ve mesleki ve teknik orta öğretimde sürekli yükseliş vardır. Yıllık ortalama artış hızları dikkate alındığında Antalya ilinde genel orta öğretim artış hızı ve mesleki ve teknik orta öğretim hızı Türkiye'den daha yüksektir.

Tablo 6. Orta Öğretim Öğrenci Sayıları,2004-2012

DÖNEM	ANTALYA			TÜRKİYE		
	Genel Orta Öğretim	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim	Toplam	Genel Orta Öğretim	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim	Toplam
2004/2005	48.617	23.218	71.835	1.937.055	1.102.394	3.039.449
2005/2006	52.855	26.972	79.827	2.075.617	1.182.637	3.258.254
2006/2007	57.161	28.356	85.517	2.142.218	1.244.499	3.386.717
2007/2008	54.917	28.058	82.975	1.980.452	1.264.870	3.245.322
2008/2009	63.917	36.101	100.018	2.271.900	1.565.264	3.837.164
2009/2010	67.683	43.609	111.292	2.420.691	1.819.448	4.240.139
2010/2011	74.083	50.602	124.685	2.676.123	2.072.487	4.748.610
2011/2012	75.437	52.422	127.859	2.666.066	2.051.220	4.717.286

Kaynak: MEB

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketleridir.

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Antalya ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının Türkiye işsizlik oranının üstünde olduğudur. İşsizlik oranı 2011 yılı 2 Ekim itibariyle yüzde 5,4'dir. Bu İşgücüne katılım oranı yüzde 53,6'dır. İstihdam oranı yüzde 50,7 ile yüzde 43,7 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Grafik 3. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları , 2011

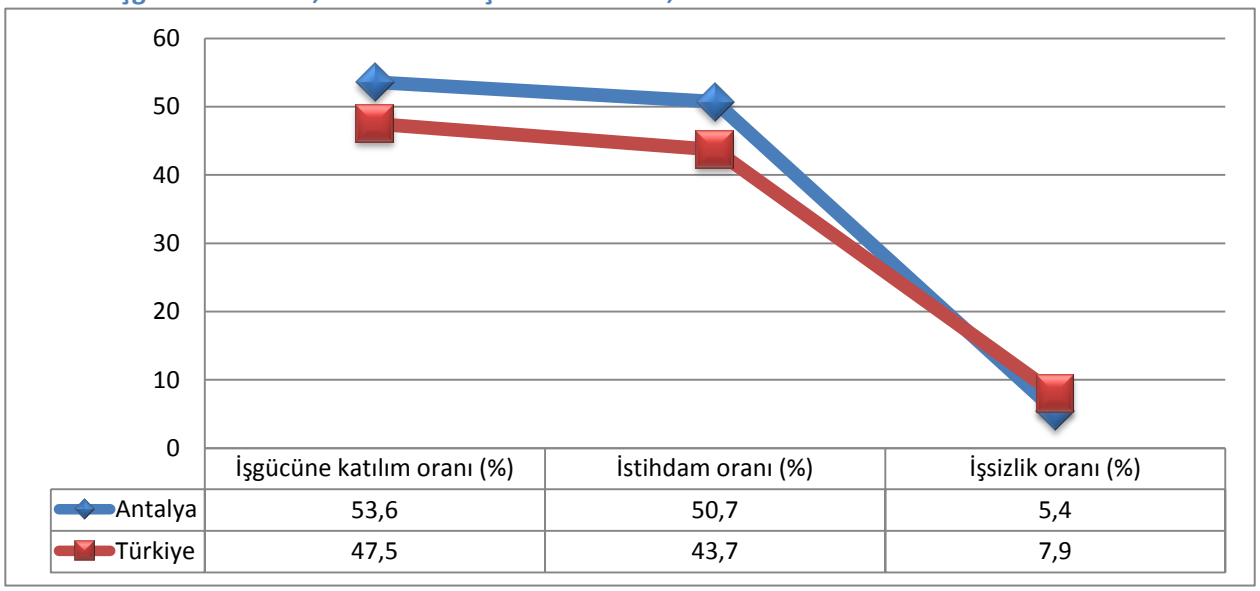

Kaynak:TÜİK,HİA

İşsizlik oranı Türkiye ortalama işsizlik oranının üstünde ve istihdam oranı da Türkiye ortalamasının üstündedir.Hanehalkı İşgücü İstatistiklerinde işgücü piyasası verilerinden işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı dışında kalan diğer tüm göstergeler bölgesel bazdadır. Yani veriler sadece Antalya iline ilişkin olmayıp İBBS 2-TR bölümlenmesi çerçevesinde Antalya, Isparta, Burdur illerini de kapsamaktadır. TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketlerinin doğrudan Antalya iline ilişkin bilgi vermemesi ve Antalya ile birlikte Isparta ve Burdur illerinden edinilen bilgilerin toplamı üzerinden bir değerlendirme yapılması, analizlerde göz önünde bulundurulmalıdır.

Grafik 4 Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında Temel İşgücü Göstergeleri, Antalya,Bin Kişi ,2011

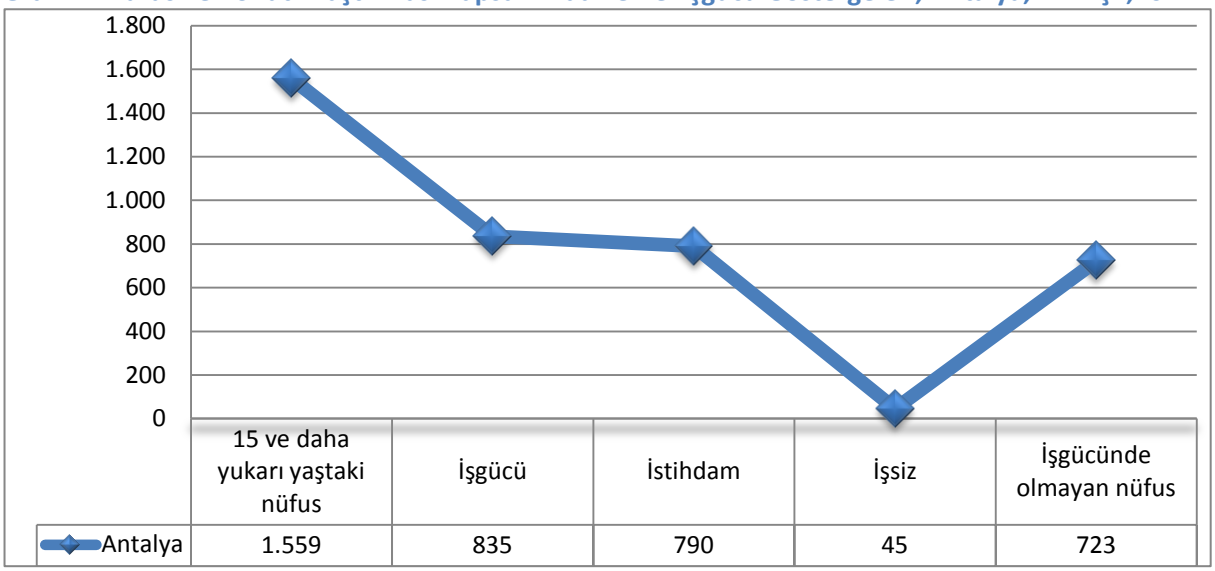

*TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)*

Bölge 15+yaş kurumsal olmayan nüfus 1.964.000 kişidir[7] ve bu nüfusun yüzde 8'i okur yazar değildir. yüzde 61'i lise altı eğitimlidir. yüzde 18'i lise ve dengi okul , yüzde13'ü yükseköğretim mezunudur. Çalışan 1 milyon 32 bin, işsiz 106 bin, işgücü dışı nüfus 826 bin kişidir.

Tablo 7. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam Ve İşsizlik, Bin Kişi,TR61,2011

EĞİTİM DURUMU	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus	İstihdam edilenler	İssiz	İşgücüne dahil olmayan nüfus
Okuma yazma bilmeyen	156	33	3	120
Lise altı	1.206	620	54	531
Lise ve dengi meslek okulu	355	204	27	124
Yükseköğretim	248	175	22	51
Toplam	**1.965**	**1.032**	**106**	**826**

Kaynak: TÜİK İstihdam

[7] TÜİK kurumsal olmayan nüfusu okul, yurt, otel, huzurevi, hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfus olarak tanımlamaktadır.

Bölge istihdam oranı yüzde 52,6'dır. Her 100 erkekten 65'i (%65,1), her 100 kadından 36'sı (%35,9) çalışmaktadır. Erkek istihdam oranı % 65,1 olan Türkiye ortalamasından 7,6 puan yüksek iken, kadın istihdam oranı Türkiye ortalamasından (%25,6) 10,3 puan yüksektir. Diğer bir ifade ile bölge istihdam oranını Türkiye ortalamasının üzerine çıkartan kadınlardır. Bunun nedeni tarımda ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların bölgede daha çok olmasıdır.

Grafik 5. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TR61,%,2011

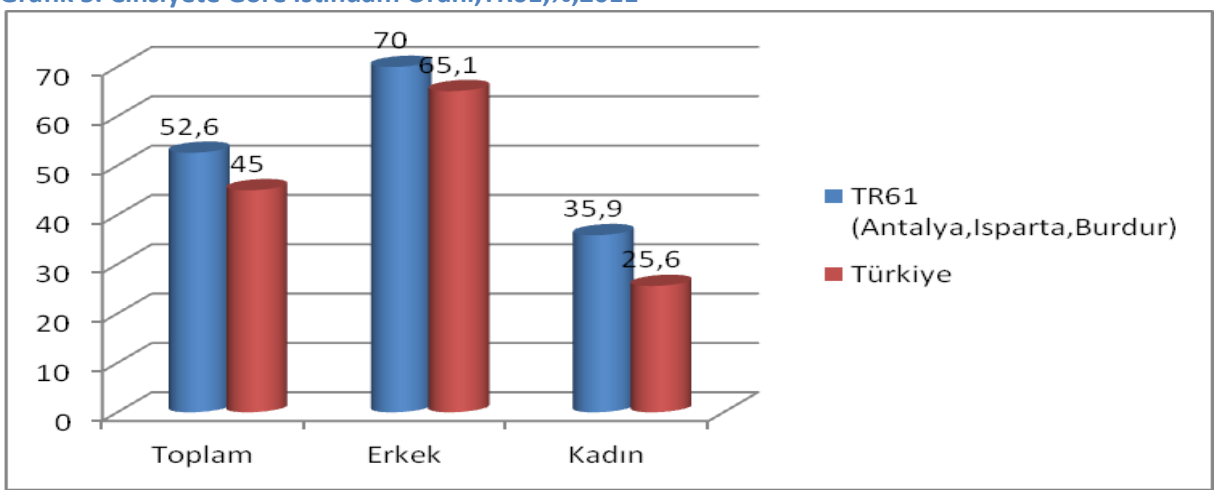

Kaynak: TÜİK, HİA

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Eğitim düzeyi ve istihdam arasındaki pozitif ilişki özellikle kadınlarda daha belirgindir. Okuryazar olmayanlarda yüzde21,2 olan istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde yüzde51,4'e, lise ve dengi okul mezunlarında yüzde57,5'e yüksek okul mezunlarında yüzde 70,7'ye yükselmektedir. Kadınlarda lise altı eğitimlilerde yüzde 35 olan istihdam oranı 27,4 puan artarak yüksek eğitimlilerde yüzde 62,4'e, erkeklerde 9,1 puan artarak yüzde 68,2'den yüzde 77,3'e yükselmektedir.

Grafik 6. Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR61,% ,2011

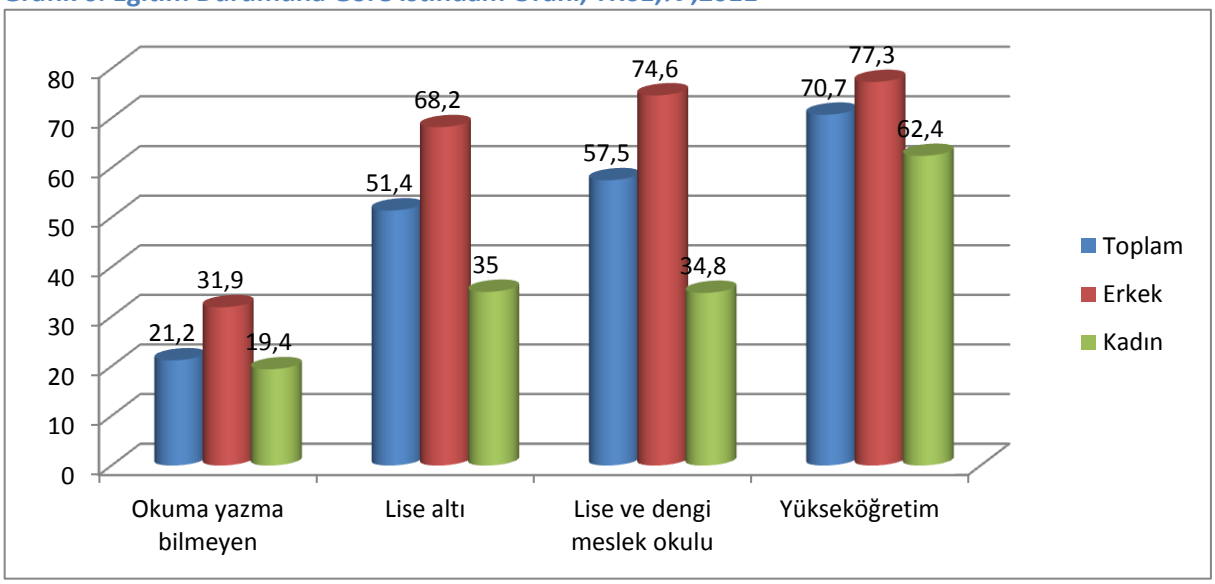

Kaynak: TÜİK, HİA

Türkiye ortalamasında kadınların çoğunluğu tarım dışı sektörlerde çalışırken, (kadın istihdamının yüzde 57,8'si), bölgede de durum aynıdır. Kadınların yüzde 48,3'ü tarımda çalışmaktadır. Bölge istihdamında hakim sektör tarım dışıdır. Çalışanların yüzde 33,6'sı tarım sektöründedir. Bu oran Türkiye ortalaması olan yüzde 25,5'in üzerindedir. Erkeklerin çoğunluğu (%74,4) tarım dışı sektörlerde çalışmakla birlikte, oran Türkiye ortalaması olan yüzde 81,3'ün altındadır.

Grafik 7. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım Ve Tarım Dışı Dağılımı,TR61,%,2011

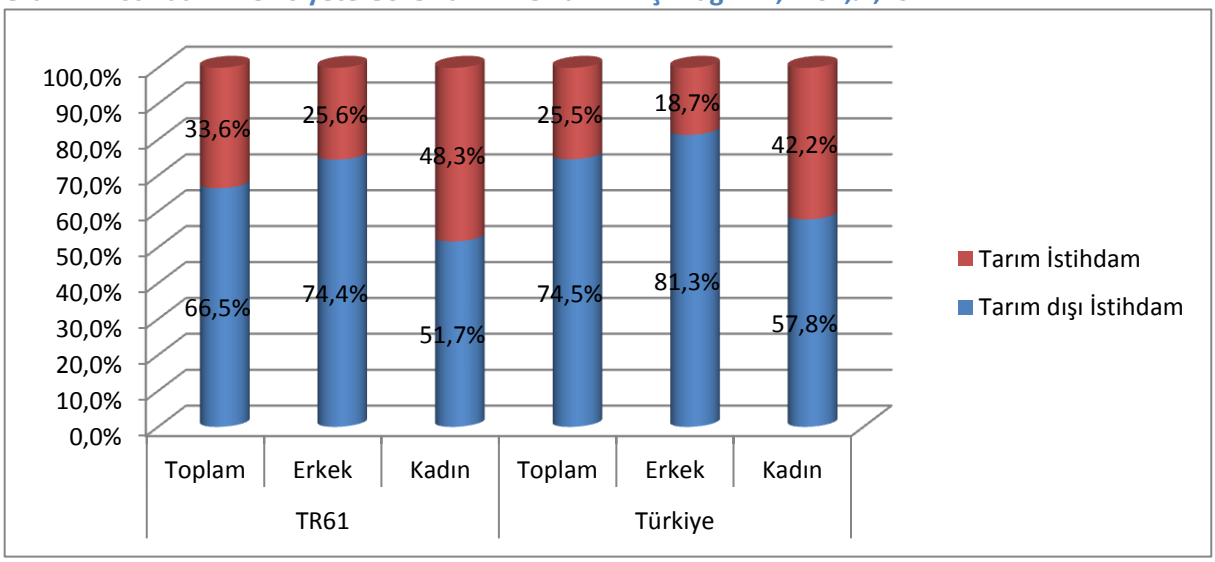

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölge istihdamının yüzde 3,2'sini okuma yazma bilmeyenler oluştururken, yüzde 60'ını lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Lise ve dengi okul mezunlarının istihdamdaki oranı yüzde 20, yüksek eğitimlilerin oranı yüzde 17'dır.

Tablo 8. Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TR61, bin kişi, 2011

SEKTÖR	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Tarım	28	285	25	9	**347**
Sanayi	1	83	28	14	**125**
Hizmet	4	253	152	152	**560**
Toplam	**33**	**621**	**205**	**175**	**1.032**

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede düşük eğitim seviyesinde olanlar ağırlıklı olarak tarım sektöründe çalışmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerin neredeyse tamamı (% 85) tarım sektöründe çalışırken, lise altı eğitimlilerin de yüzde 46'sı tarım sektöründe, yüzde 40'ı da hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Buna karşın lise ve yüksek eğitimlilerin tercih ettikleri sektör hizmetler sektörüdür. Lise eğitimlilerin yüzde 75'i, yüksek eğitimlilerin de yüzde 87'si hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Grafik 8. Eğitim Durumuna Göre Sektörel İstihdam, TR61,%,2011

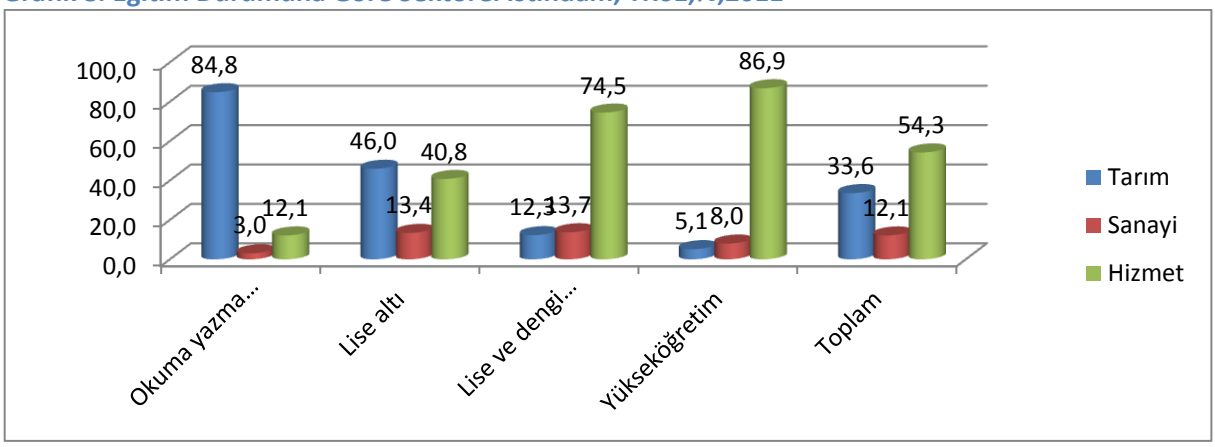

Kaynak: TÜİK, HİA

En yüksek istihdam oranı her iki cinsiyette de 25-34 ve 35-54 yaş gruplarındadır ve cinsiyetler arası fark çok fazladır. Bu yaş gruplarında erkeklerdeki istihdam oranı kadınların yaklaşık 2 katıdır. Bu yaş gruplarını 20-24 yaş grubu takip etmektedir.

Tablo 9. Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TR61, %, 2011

Cinsiyet	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Erkek	33,5	70,9	87,1	85,2	38,7	**70**
Kadın	19,8	44,2	44	44,3	17,1	**35,9**
Toplam	**26,8**	**56,8**	**65,2**	**64,8**	**27,1**	**52,6**

Kaynak: TÜİK, HİA

Toplam çalışanların yüzde 53'ü ücretli veya yevmiselidir ve bu oran, yüzde 62 olan Türkiye ortalamasının çok altındadır. İstihdamın yüzde 28'i kendi hesabına veya işveren olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün hâkimiyeti ücretsiz aile işçiliğini de beraberinde getirmektedir. Bölgede çalışanların yüzde 19'u ücretsiz aile işçisi iken bu oran Türkiye'de yüzde 14' tür.

Grafik 9.İşteki Duruma Göre İstihdam, TR61, %,2011

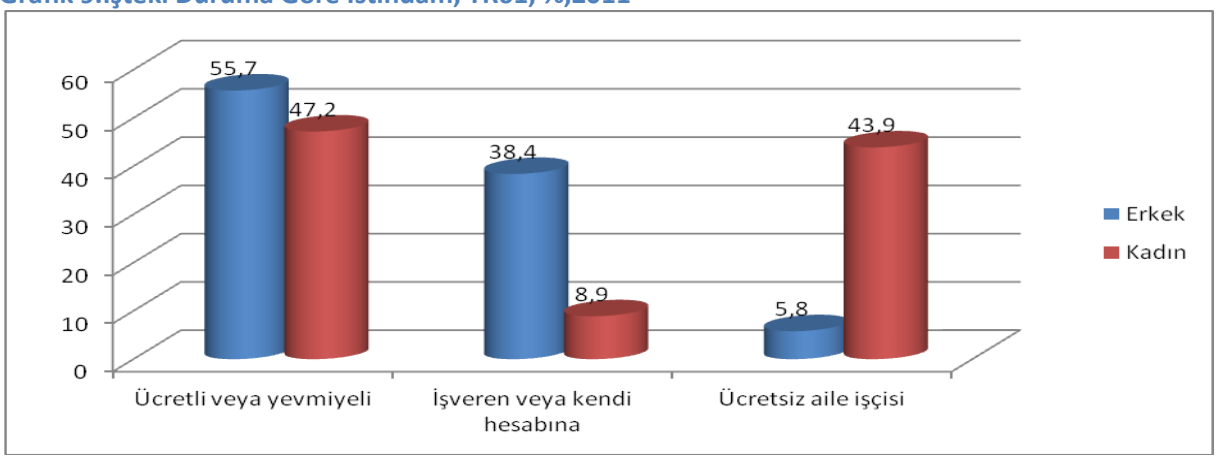

Kaynak: TÜİK, HİA

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Erkeklerin yüzde 55,7'si ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken, bu oran kadınlarda yüzde 47,2'ye gerilemektedir. Buna karşın ücretsiz aile işçisi olarak çalışan erkeklerin oranı yüzde 5,8 iken, bu oran kadınlarda yüzde 43,9'a çıkmaktadır.

Tablo 10. İşteki Duruma Göre İstihdam, TR61, bin kişi, 2011

İŞTEKİ DURUM	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
ERKEK				
Ücretli veya yevmiyeli	20	70	284	**375**
İşveren veya kendi hesabına	127	31	100	**257**
Ücretsiz aile işçisi	25	2	12	**40**
Toplam	**172**	**103**	**397**	**672**
KADIN				
Ücretli veya yevmiyeli	24	14	133	**170**
İşveren veya kendi hesabına	10	6	16	**32**
Ücretsiz aile işçisi	141	3	14	**158**
Toplam	**175**	**23**	**163**	**360**

Kaynak: TÜİK, HİA

Erkek istihdamında hakim sektör hizmetlerdir. Çalışan her 100 erkekten 59'u hizmetler sektöründedir. İkinci sırada yüzde 26 ile tarım sektörü yer almaktadır. Kadın istihdamında hakim sektör, tarımdır. Çalışan her 100 kadından 48'i tarımdadır. İkinci sırada yüzde 45 ile hizmet sektörü yer almaktadır. Toplam istihdamın yüzde 54'ü hizmetler sektöründedir. Bölge sanayisi nitelikli elemana ihtiyaç duymamaktadır.

Tablo 11. Yıllara göre tarım ve tarımdışı istihdam artışı, Antalya, bin kişi, 2005-2011

	2011			2005			Artış		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Tarım istihdamı	172	174	347	102	96	198	68,6	81,3	75,3
Tarım dışı istihdam	500	186	686	479	131	610	4,4	42	12,5
Toplam istihdam	672	360	1032	581	226	807	15,7	59,3	27,9

Kaynak: TÜİK, HİA

2005-2011 yılı istihdam artış oranlarına bakıldığında tarım istihdamı yüzde 75,3 artarken tarım dışı istihdamında yüzde 12,5 lük bir artış olduğu görülmektedir.

Kayıtdışı İstihdam

Bölge istihdamının yüzde 41,8'i kayıt dışındadır. Hem tarım hem de tarım dışı sektörlerde kayıt dışı istihdam oranı Türkiye ortalamasının altında ve toplam kayıt dışı istihdam oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Tarım sektörünün toplam istihdam içindeki payının Türkiye ortalamasından 20 puan yüksektir. Bölgede toplam istihdamın yüzde 45,5'i tarımda iken, bu oran Türkiye ortalamasında yüzde 25,5'tir. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı yüzde 26, tarım sektöründe yüzde 79'dur.

Grafik 10. Türkiye ve TR61 Tarım ve Tarımdışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı, %, 2011

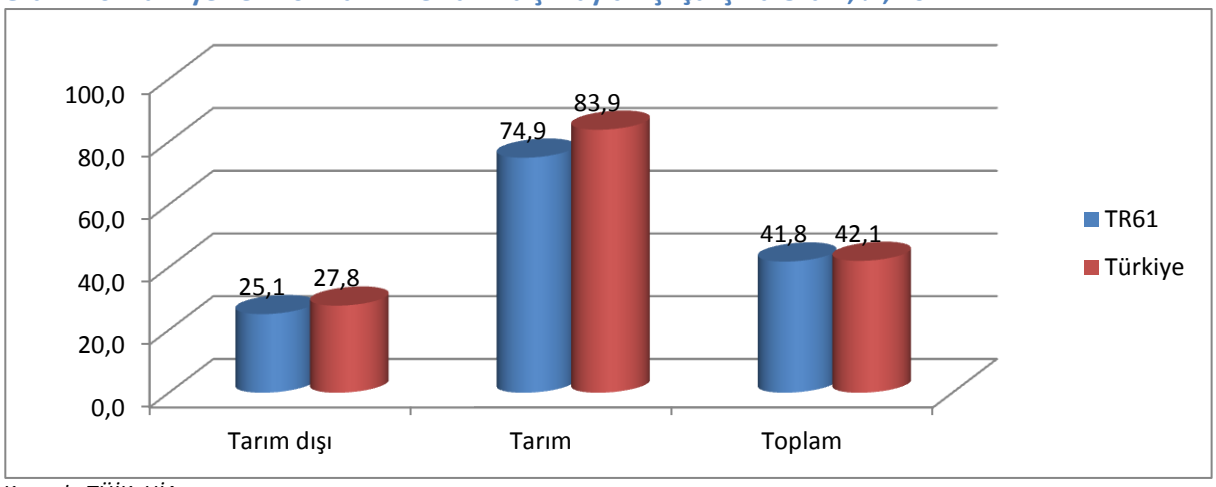

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede kayıtdışılığın en fazla olduğu tarım dışı sektör sanayi sektörüdür. Sanayi sektöründe yüzde 34,4 olan kayıtdışı çalışma oranı hizmet sektöründe yüzde 23'e gerilemektedir. Sanayi sektöründe kayıt dışı çalışma oranı Türkiye ortalamasından yüksektir. Bunun nedeni sanayi sektöründe çalışanların daha düşük eğitimli olmasıdır. Buna karşılık hizmet sektöründe çalışanların eğitim seviyelerinin yüksekliği hizmet sektörü kayıt dışılık oranının Türkiye ortalamasından düşük olmasına yol açmaktadır.

Grafik 11. Türkiye ve TR61 sektörel kayıt dışı çalışma oranı,%,2011

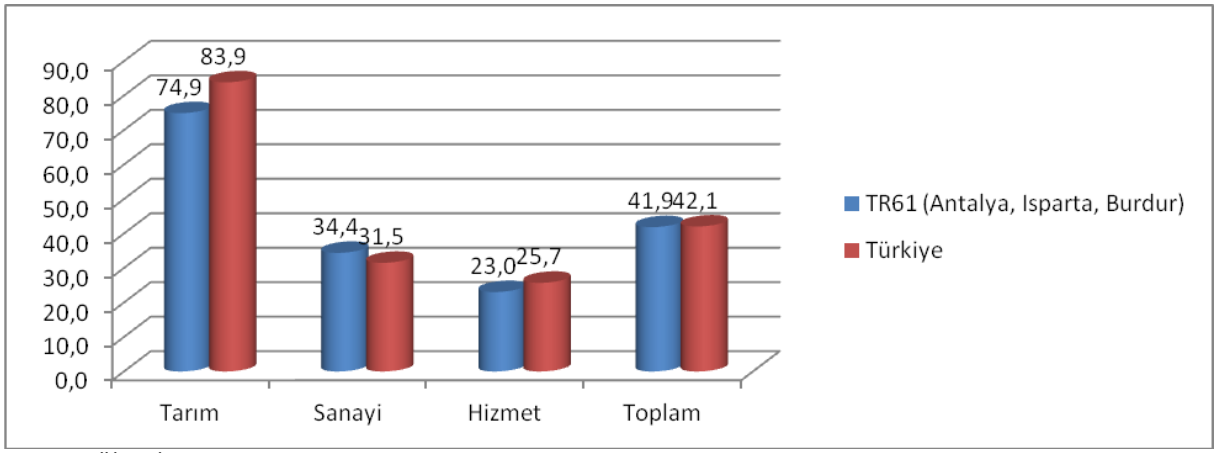

Kaynak: TÜİK, HİA

İşsizlik

Bölge toplam işsizlik oranı yüzde 9,3, erkek işsizlik oranı yüzde 8,1, kadınlarda yüzde 11,4'tür. En düşük işsizlik oranı yüzde 7,4 ile okuryazar olmayanlarda iken bunu yüzde 8,1 ile lise altı eğitimliler

izlemektedir. Eğitimsizler ve düşük eğitimliler işgücü piyasası dışında yer almaktadırlar. Lise ve dengi okul mezunlarında yüzde 11,7 olan işsizlik oranı yüksek okul mezunlarında yüzde 11'dir. Diğer bir ifade ile işsizlik oranının en yüksek olduğu eğitim seviyesi lise ve dengi meslek okulu eğitim düzeyidir. Yalnız bölgede çok ilginç bir yapı dikkati çekmektedir. Hem lise ve dengi meslek okulu hem de yüksek eğitim işsizlik oranını yükselten kadınlardır. Lise ve dengi meslek okulunda erkeklerde yüzde 8,5 olan işsizlik oranı, kadınlarda yüzde 19,7'ye, yüksek eğitimli erkeklerde yüzde 8,5'ten kadınlarda yüzde 14,5'e yükselmektedir. Lise ve dengi meslek okulu mezunu kadınlardaki işsizlik oranı, bölgenin en yüksek işsizlik oranıdır.

Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TR61,%,2011

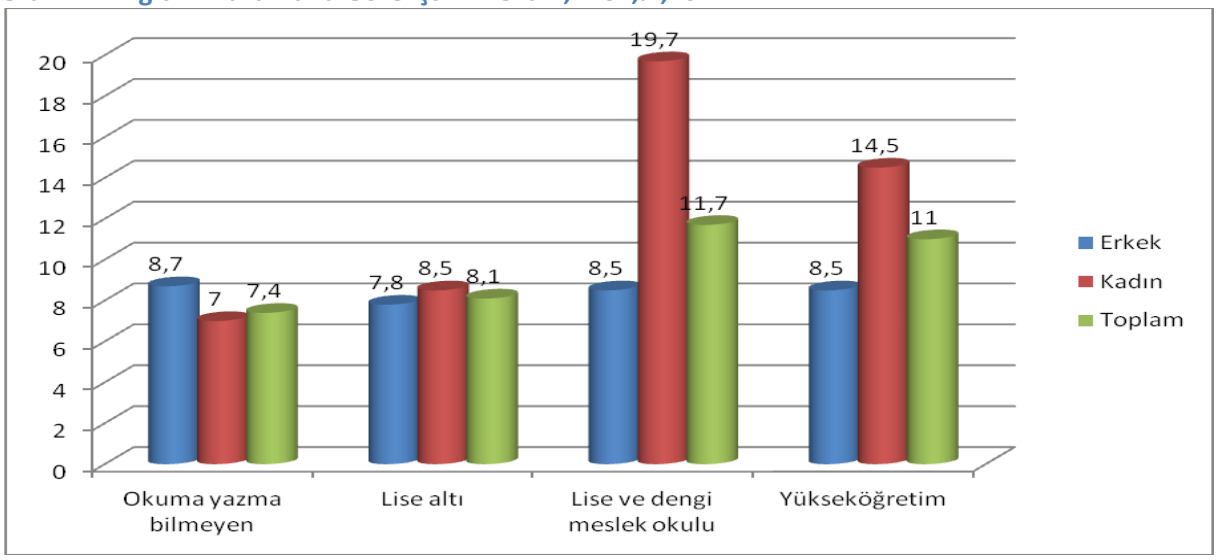

Kaynak: TÜİK, HİA

En yüksek işsizlik oranı erkeklerde 15-19 yaş grubunda yüzde 18,9 iken, kadınlarda 20-24 yaş grubunda yüzde 21,7'dir. Bölgedeki en yüksek işsizlik oranı da 20-24 yaş grubu kadınlardaki işsizlik oranıdır. 15-19 yaş grubunu yüzde 17,1 ile 20-24 yaş grubu takip etmektedir.

Grafik 13. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TR61,%,2011

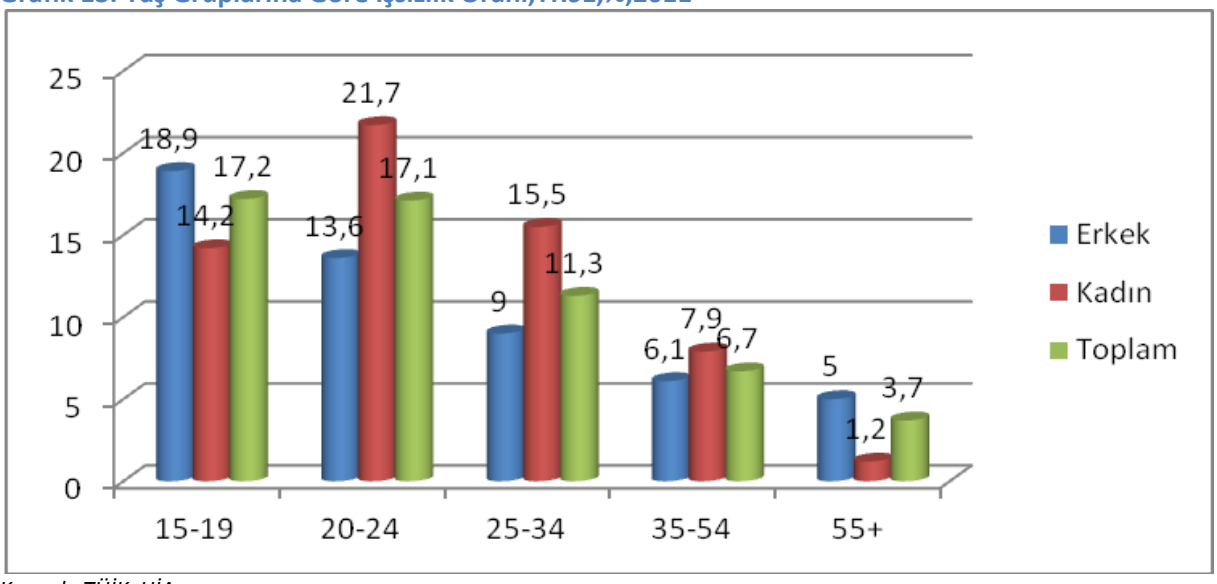

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgenin eğitim düzeyine paralel olarak işsizlerin büyük çoğunluğu (%51)'i lise altı eğitimlidir. Daha önce hizmet sektöründe çalışmış iş arayanların (%74)'ü Lise altı ve(%64)'ü yüksek okul mezunlarından oluşmaktadır.

Tablo 12. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu,TR61, bin kişi, 2011

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Tarım	1	7	2	0	**10**
Sanayi	0	14	2	2	**18**
Hizmet	0	28	20	14	**63**
8 yıldan önce işten ayrılanlar	0	2	1	1	**5**
Daha önce çalışmamış olanlar	0	3	2	5	**10**
Toplam	**3**	**54**	**27**	**22**	**106**

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgedeki kadın işsizlerin yüzde 80'i ve erkek işsizlerin yüzde 83'ü 1 yıldan az süredir iş aramaktadır. Toplamda ilk kez iş arayanlar, toplam işsizlerin yüzde 2'sini oluşturmaktadır.

Tablo 13. İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlar, TR61, bin kişi, 2011

İŞ ARAMA SÜRELERİ	Erkek	Kadın	Toplam
1 yıldan az	49	37	86
1 yıl ve daha çok	8	9	17
Toplam ilk kez iş arayanlar	2	0	2
Toplam işsizler	**59**	**46**	**105**

Kaynak: TÜİK, HİA

Eğitim düzeyine göre de iş arama süreleri farklılaşmaktadır. Lise altı eğitimlilerin kayıt dışı çalışmayı daha kolay kabul etmeleri, işsizlik sürelerinde de etkili olmaktadır. Tüm eğitim durumlarında 1 yıldan az sürede iş bulunmaktadır.

Tablo 14. Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri, TR61, bin kişi, 2011

EĞİTİM DURUMU	1 yıldan az	1 yıl ve daha çok	Bekleyen	Toplam
TOPLAM				
Okuma yazma bilmeyenler	2	1	0	**3**
Lise altı	46	8	1	**54**
Lise ve dengi meslek okulu	22	4	0	**27**
Yükseköğretim	16	5	1	**22**
Toplam	**86**	**18**	**2**	**106**

ERKEK				
Okuma yazma bilmeyenler	0	1	0	**1**
Lise altı	29	4	1	**35**
Lise ve dengi meslek okulu	12	2	0	**14**
Yükseköğretim	8	1	1	**10**
Toplam	**49**	**8**	**2**	**60**
KADIN				
Okuma yazma bilmeyenler	2	0	0	**2**
Lise altı	16	3	0	**20**
Lise ve dengi meslek okulu	11	2	0	**13**
Yükseköğretim	8	3	0	**12**
Toplam	**37**	**9**	**0**	**47**

Kaynak: TÜİK, HİA

Genç İşsiz

Bölge işsizlerinin yüzde 78'ini gençler oluşturmaktadır. İşsizlik oranı genç nüfusta yüzde 17,2'dir. 25 yaş ve üzeri nüfustaki işsizlik oranı ise yüzde 9,3'tür. İstihdam oranlarına bakıldığında 15-24 yaş için yüzde 41,7 15 yaş ve üstü için ise yüzde 52,6 olduğu görülmektedir.

Tablo 15. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TR61, bin kişi, 2011

YAŞ GRUBU	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus	İstihdam	İşsiz	İşgücü	İşgücü dışı nüfus
15-24 yaş	347	145	30	175	172
15+yaş	1.964	1.032	106	1.138	826
Toplam	**2.311**	**1.177**	**136**	**1.313**	**998**

Kaynak:TÜİK,HİA

İşgücü Dışındaki Nüfus

İşgücü dışında bulunma nedenlerinde kadınlarda ilk neden yüzde 40 ile eğitim ve öğretimde olanlar yer alırken, erkeklerde yüzde 33,2 ile emeklilik yer almaktadır. İşgücü dışındaki kadın nüfusun sadece yüzde 4,3'ü emeklidir. Erkeklerde ikinci sırada yüzde 24,9 ile özürlü yaşlı veya hasta olanlar yer alırken, kadınlarda bu oran yüzde 23,1'dir. Erkeklerde dikkat çeken diğer bir husus ise eğitim öğretimde olanların işgücü dışındaki erkeklerin yüzde 22,7'sini oluşturmasıdır.

Tablo 16. İşgücü Dışı Nüfusun İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TR61, bin kişi, 2011

İŞGÜCÜ DIŞINDA BULUNMA NEDENİ	Erkek	Kadın	Toplam
İş bulma ümidi yok	11	15	26
İş aramayıp çalışmaya hazır olan	24	44	68
Mevsimlik çalışan	0	4	4
Eğitim ve öğretimde olanlar	52	241	293
Ev işleri ile meşgul	0	59	59
Emekli	76	26	102
Özürlü yaşlı veya hasta	57	138	195
Ailevi ve kişisel nedenler	7	69	76
Diğer	2	2	4
Toplam	**229**	**598**	**827**

Kaynak: TÜİK,HİA

Kadınlarda işgücü dışında bulunma nedeninin başında eğitim ve öğretime devam etme yer almaktadır. Erkeklerde ise emekli olma yer almaktadır.

Grafik 14. Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TR61,%,2011

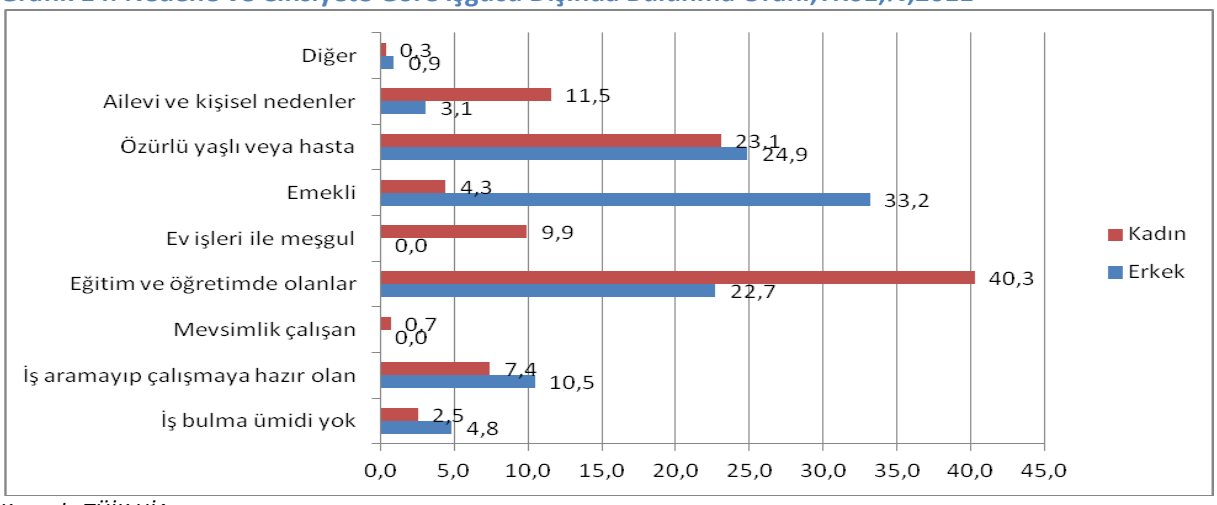

Kaynak: TÜİK,HİA

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesimi içermesine rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Antalya'da 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 63.579 kişidir. Kayıtlı işsizlerin yüzde 56'sı erkek, yüzde 44'ü kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin yüzde 60'ı erkek, yüzde 40'ı kadındır.

Tablo 17. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

	ANTALYA			TÜRKİYE		
YAŞ GRUBU	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15 - 19	1.312	678	1.990	50.288	32.115	82.403
20 -24	5.196	4.720	9.916	274.705	199.468	474.173
25 -29	7.111	5.811	12.922	313.831	211.007	524.838
30 - 34	6.781	5.499	12.280	258.215	170.357	428.572
35-39	5.393	4.557	9.950	191.732	130.177	321.909
40 - 44	4.338	3.479	7.817	149.106	96.750	245.856
45-49	3.299	2.043	5.342	114.150	55.503	169.653
50-54	1.312	870	2.182	46.710	26.124	72.834
55-59	561	275	836	22.494	10.309	32.803
60-64	183	67	250	8.248	4.391	12.639
65+	61	33	94	4.142	2.440	6.582
	35.547	**28.032**	**63.579**	**1.433.621**	**938.641**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

2012 İŞKUR İstatistiklerine göre ilde en yüksek kayıtlı işsiz 25-29 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin yüzde 20,3'ü bu yaş grubundadır. 30-34 yaş grubu yüzde 19,3 iken, bunu yüzde 15,6 ile20-24 yaş grubu takip etmektedir. Yaş artıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 20-34 yaş grubundaki kayıtlı işsizler, Türkiye toplamında olduğu gibi, ildeki toplam işsizlerin yarısından fazlasını oluşturmaktadır. 15-19 yaş grubundaki işsizlerin toplam işsizler içindeki payı ise Türkiye ortalamasından daha düşüktür. İlde yüzde 3,1 olan 15-19 yaş grubunun payı, Türkiye toplamında yüzde 3,5'tir.

İlimizin eğitim seviyesi Türkiye ortalamasına çok benzemektedir. Kayıtlı işsizlerin dağılımında lise mezunlarının payı Türkiye ortalaması ile aynıdır. İlde lise altı eğitimlilerinin kayıtlı işsizler içindeki payı yüzde 51 ile Türkiye toplamı ile aynıdır.

Tablo 18. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

ÖĞRENİM DURUMLARI	ANTALYA			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma-Yazma Bilmeyenler	457	441	898	21.759	23.216	44.975
Okur-Yazar Olanlar	451	398	849	35.031	24.409	59.440
İlköğretim	18.828	11.759	30.587	740.714	368.821	1.109.535
Ortaöğretim	10.234	8.644	18.878	417.795	294.049	711.844
Önlisans	2.321	3.256	5.577	105.057	114.854	219.911
Lisans	3.164	3.400	6.564	109.175	108.142	217.317
Yüksek Lisans	87	129	216	3.869	4.982	8.851
Doktora	5	5	10	221	168	389
Toplam	**35.547**	**28.032**	**63.579**	**1.433.621**	**938.641**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

İlimizin eğitim seviyesi Türkiye ortalamasına çok benzemektedir. Kayıtlı işsizlerin dağılımında lise mezunlarının payı Türkiye ortalaması ile aynıdır. İlde lise altı eğitimlilerinin kayıtlı işsizler içindeki payı yüzde 51 ile Türkiye toplamı ile aynıdır.

İlimizde toplam işsizlerin içinde kadının payı Türkiye ortalamasından 4 puan daha düşüktür. Cinsiyetler arası dağılımda iki cinsiyet arasındaki en belirgin fark ilköğretim mezunlarındadır. Antalya'da lise mezunlarının kayıtlı işsizler içindeki oranı yüzde 40,6'dır. Bu oranın yüksek lisans mezunlarında yüzde 60 olduğu görülmektedir.

Grafik 15.. Kayıtlı İşsizler İçinde Öğrenim Durumuna Göre Kadın Payı, %,2012

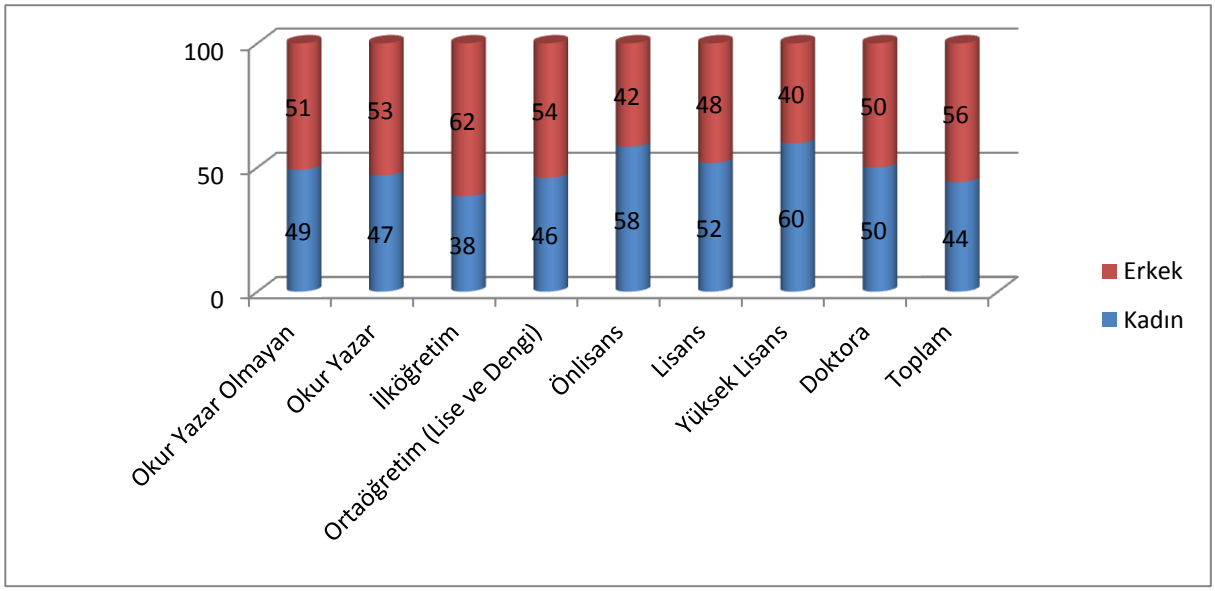

Kaynak:İŞKUR

İşsizlik ödeneği başvurularının büyük çoğunluğunu Türkiye toplamında olduğu gibi erkekler oluşturmaktadır. İşsizlik ödeneği başvurularının yüzde 56'sını erkekler oluştururken, bu oran Türkiye için yüzde 71,4'tür. En yüksek işsizlik ödeneği başvurusu 30-34 yaş grubu erkeklerdedir. Bunu 25-29 yaş grubu erkekler takip etmektedir.

Tablo 19. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012

	ANTALYA			TÜRKİYE		
YAŞ GRUBU	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı
15-19	8	36	10	166	612	180
20-24	162	870	216	6.013	12.291	7.039
25-29	465	2.494	903	16.980	36.944	26.674
30-34	479	2.725	1.115	17.940	41.800	31.539
35-39	372	2.076	824	13.299	31.914	24.199
40-44	273	1.556	661	10.703	25.080	18.007
45-49	203	850	320	7.112	15.107	10.624
50-54	58	226	95	1.892	3.569	2.607
55-59	18	59	21	758	1.274	785
60-64	4	8	4	119	157	153
65 +	0	3	1	50	87	45
Toplam	**2.042**	**10.903**	**4.170**	**75.032**	**168.835**	**121.852**

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneğinde çalışma sürelerinin etken olması nedeni ile işsizlik ve işsizlik ödeneği dağılımı arasında bir paralellik "olmaması" beklenmektedir. En yüksek işsizlik oranı 25-29 yaş grubunda iken en yüksek işsizlik ödeneği 30-34 yaş grubundadır.

İşsizlik ödeneği başvurularında en fazla başvuru ilköğretim seviyesindedir. Bunu orta öğretim mezunları takip etmektedir

İlimizde 2.042 kişinin işsizlik ödeneği bitmiş 10.903 kişinin işsizlik ödeneği halen devam etmektedir. İşe başlama, kurs veya iş davetine gelmeme vb. nedenlerle 4.170 kişinin işsizlik ödeneği kesilmiştir.

Tablo 20. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012

	ANTALYA			TÜRKİYE		
Eğitim durumu	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı
Okur Yazar Olmayan	15	74	20	615	1.097	731
Okur Yazar	18	95	28	752	1.555	968
İlköğretim	870	5.457	1.986	35.663	82.731	64.227
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	693	3.597	1.392	24.348	53.741	36.749
Önlisans	166	721	299	5.656	11.675	7.156
Lisans	274	948	429	7.677	17.276	11.436
Yüksek Lisans	6	11	15	317	728	561
Doktora	0	0	1	4	32	24
Toplam	**2.042**	**10.903**	**4.170**	**75.032**	**168.835**	**121.852**

Kaynak: İŞKUR

63.579 kayıtlı işsize karşın ilde 42.829 açık iş mevcuttur. İlde kamunun istihdam yaratma gücü çok azdır. Açık işlerin sadece yüzde 6'sı kamu sektörüne aittir. Türkiye'de kamu sektöründeki açık işler toplam açık işlerin yüzde 14'üdür.

Tablo 21. Açık İşlerin Dağılımı, 2012

	ANTALYA	TÜRKİYE
Kamu	2.670	140.668
Özel	40.159	851.136
Toplam	**42.829**	**991.804**

Kaynak: İŞKUR

İldeki açık işlerin yüzde 94'ü özel sektör tarafından verilmiştir ve bu oran Türkiye için yüzde 85'tir.

İlde 2012 yılı itibariyle 13.034 kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı[8] yüzde 30,5'tir ve yüzde 55 olan Türkiye işe yerleştirme oranının altındadır.

[8] İşe yerleştirme oranı: İse yerleştirilen sayısı/ Açık iş sayısı*100

Tablo 22. İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı , 2012

	Sektörler	Açık iş	İşe yerleştirilenler	İşe yerleştirme oranı %
ANTALYA	**Tarım dışı**	41.856	12.769	30,5
	Tarım	973	265	27,2
	Toplam	42.829	13.034	30,4
TÜRKİYE	**Tarım dışı**	975.888	543.621	55,7
	Tarım	15.916	12.966	81,5
	Toplam	991.804	556.587	56,1

Kaynak: İŞKUR

Erkeklerde işe yerleştirilen her 5 kişiden biri 20-24 yaş grubundadır. Kadınlarda ise 30-34 yaş grubunda 5 kişiden biri işe yerleşmiştir. Aynı eğilim Türkiye toplamında da görülmektedir. Yaş arttıkça beklendiği gibi işe yerleştirme oranları azalmaktadır.

İşe yerleştirilenlerin yüzde 37'si kadındır. İlde kadınların işe yerleştirme oranı yüzde 13,6, erkeklerde ise yüzde 29,3 olarak hesaplanmıştır. Türkiye'de işe yerleştirme oranı yüzde 23,5 ile Antalya ilinden 3 puan fazladır.

Tablo 23.. Yaş Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, 2012

YAŞ GRUBU	ANTALYA			TÜRKİYE		
	Ekek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15 - 19	813	244	1.057	24.961	14.201	39.162
20 -24	1.699	858	2.557	88.397	39.393	127.790
25-29	1634	832	2.466	88.408	31.386	119.794
30 - 34	1.52	996	2.448	69.815	28025	97.840
35-39	998	850	1.848	47.76	2797	71561
40 - 44	718	602	1.320	33.708	16.386	50.094
45-49	500	324	824	22.844	8.340	31.184
50-54	270	102	372	9.603	2.969	12.572
55-59	86	19	105	4.043	874	4.917
60-64	28	3	31	1.157	196	1.353
65+	3	3	6	279	41	320
Toplam	**8.201**	**4.833**	**13.034**	**390.979**	**165.608**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirilenlerin yüzde 58'i ilköğretim mezunudur. Bu oran yüzde 57 olan Türkiye toplamına çok yakındır. İşe yerleştirilen erkeklerin yüzde 60'ı, kadınların da yüzde 55'i ilköğretim mezunudur. İkinci

sırada yüzde 28 ile ortaöğretim mezunları gelmektedir. İşe yerleştirilenlerin sadece yüzde 7'si ön lisans, yüzde 4'ü lisans eğitimlilerdir.

Tablo 24. Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012

	ANTALYA			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma yazma bilmeyenler	84	35	119	1.739	863	2.602
Okur-yazar olanlar	189	72	261	15.200	5.765	20.965
İlköğretim	4.934	2.644	7.578	229.017	89.619	318.636
Ortaöğretim	2.324	1.361	3.685	113.021	46.740	159.761
Ön lisans	406	460	866	19.487	13.060	32.547
Lisans	257	260	517	12.229	9.196	21.425
Yüksek lisans	7	1	8	280	364	644
Doktora	0	0	0	6	1	7
Toplam	**8.201**	**4.833**	**13.034**	**390.979**	**165.608**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılsonuna kadar İŞKUR tarafından açılan kurs sayısı 467'dir. Açılan kursların yüzde 26'sı istihdam garantili işgücü yetiştirme kursudur. İstihdam garantili kurslara, toplam kurs katılımcılarının yüzde 37,5'i olan 3.422 kişi katılmıştır. Hem açılan istihdam garantili kurs sayısı, hem de bu kurslara katılma oranları Türkiye oranlarından çok farklıdır.

Tablo 25. Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı, 2012

KURS TÜRÜ	ANTALYA				TÜRKİYE			
	Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam
Çalışanların Mesleki Eğitimi	1	22	0	22	370	7.410	1.043	8.453
Girişimcilik	4	73	93	166	900	12.804	12.149	24.953
Hükümlülere Yönelik Kurslar	6	73	0	73	334	4.284	199	4.483
İş.Yet.Kurs/ İstihdam Garantili	121	1.587	1.835	3.422	4.564	47.760	68.691	116.451
İş.Yet.Kurs/Genel	51	596	653	1.249	1.576	9.303	24.716	34.019
İş.Yet.Kurs/Tyçp	115	1.481	1.805	3.286	4.936	140.106	46.493	186.599
İşbaşı Eğitim Programı(İep)	118	91	188	279	8.018	9.060	9.510	18.570
Özürlü Kursları	7	30	12	42	574	3.753	2.519	6.272
Umem Projesi	27	217	314	531	2.359	25.963	15.091	41.054
Umem Projesi/İep	17	30	18	48	3.333	8.486	4.017	12.503
TOPLAM	**467**	4.200	4.918	9.118	**27.351**	268.929	184.428	453.357

Kaynak: İŞKUR

Antalya ilinde 467 kurs düzenlenmiş bu kurslardan 9118 kişi yaralanmıştır. Yüzde 38'i İstihdam Garantili- İşgücü yetiştirme kursu, yüzde 36'sı Toplum Yararına çalışma programı yüzde 14'ü ise İşgücü yetiştirme kursu genelden yaralananlar oluşturmaktadır.

Türkiye geneline bakıldığında kurslardan yararlanan kişilerin yüzde 40'ı toplum yararına çalışma programlarından yüzde 25'i istihdam garantili- işgücü yetiştirme kursu yüzde 8'i UMEM projesinden yararlananlar oluşturmaktadır.

2012 yılında Türkiye genelinde 27.351 tane kurs düzenlenmiş 464.645 kursiyer kurslara katılmıştır. Yukarıdaki tablodaki kurslar haricinde Türkiye genelinde faklı kursalar açılmıştır.

Türkiye toplamından farklı olarak kursa katılanların yüzde 54'ü kadındır.

Tablo 26. Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı,2012

	ANTALYA			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Kursa katılan sayısı	4.200	4.918	9.118	276.901	187.744	464.645
Kursa katılan sayısı %	46,1	53,9	100	59,6	40,4	100

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda ANTALYA ilinin işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile[9] 2012 yılından başlayarak yılda bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır.

Uygulaması ilk kez 2012 10 Eylül ve 31 Ekim Tarihleri Arasında yapılan bu araştırma ile Antalya ilinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenecektir. 1-9 çalışanı olan mikro ölçekli işyerlerindeki hızlı açılıp kapanma oranları dikkate alınarak, araştırmanın kapsamı Antalya ilinin tüm ilçe ve köylerinde bulunan özel sektör, 10 ve daha fazla çalışanı olan yerel birim işyerleri olarak tanımlanmıştır.

10 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısının çok fazla olmaması örnekleme yerine tam sayımın tercih edilmesine yol açmıştır.[10] Araştırmanın çerçevesi Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemidir. İşyeri listeleri her yılın Nisan ayı itibariyle güncelleştirmesine, mikro ölçekli işyerleri kapsam dışında tutulmasına ve alana çıkılmadan önce işyerleri listesi, SGK ve İŞKUR İl Müdürlükleri gibi diğer adres kaynakları ile de kontrol edilmesine rağmen, alanda bazı adreslerin bulunmasında problem ile karşılaşılmıştır. Alan uygulaması sırasında karşılaşılan diğer bir sorun da işyeri faaliyetleri ve işyeri büyüklüklerinde görülen değişikliklerdir. Özellikle 10-49 büyüklüğündeki işyerlerinden bir kısmı 1-9 büyüklükteki işyerlerine kayma göstermiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu[11]" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep edilen eğitim ve beceri düzeyleri, Karşılanma yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük nedeni)
- 2012 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar
- 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[12] kapsama dahil edilmiştir.

---

[9] Araştırma yöntemi için Ek 2'e bakınız.

[10] Tam sayımın tercih edilmesinde İŞKUR'un kendi alt yapısını güncellemek istemesi de önemli bir etken olmuştur.

[11] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

[12] Madencilik ve taşocakçılığı; İmalat; Su temini; kanalizasyon ve atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; İnşaat; Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı; Ulaştırma ve depolama; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve

Araştırma Kapsamında 3 Bin 899 İşyerinde Yüzyüze Görüşme Gerçekleştirilmiştir. Bu işyerlerinin bir kısmının, TÜİK İşyeri Listesinde 10-49 çalışanı büyüklüğünde olduğu halde, alanda 1-9 çalışanı olan işyerlerine dönüştükleri görülmüştür. Bu durum özellikle kendini ticaret sektöründe ve bunu takiben inşaat sektöründe göstermektedir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektör bazında il tahmini oluşturmak üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için tabakalamaya mesleki kırılım dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞKUR' un Uyguladığı İşgücü Piyasası Araştırmaları

Tablo 27. İŞKUR' un Uyguladığı İşgücü Piyasası Araştırmaları , 2007-2012

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30 KASIM	İSCO 88- NACE REV.1.1	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**

Kaynak: İŞKUR

---

destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür,sanat,eğlence,dinlence ve spor ve Diğer hizmet faaliyetleri.

Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüzyüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dahilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 16,7'si ticaret sektöründedir. Bu sektörü yüzde 11,6 ile imalat ve yüzde 10 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin üçte birini oluşturmaktadır. Dördüncü sırada yüzde 9,5 pay ile insan sağlığı ve sosyal hizmetler yer almaktadır. İl genelindeki işyerlerinin en az faaliyette bulundukları sektörler ise Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleridir. Söz konusu sektörlerde faaliyette bulunan işyerlerinin il genelinde çalışmaya katılan tüm işyerleri içerisindeki ağırlıkları yaklaşık yüzde 1'dir.

Grafik 16. İşyerlerinin sektörel dağılımı,%,2012

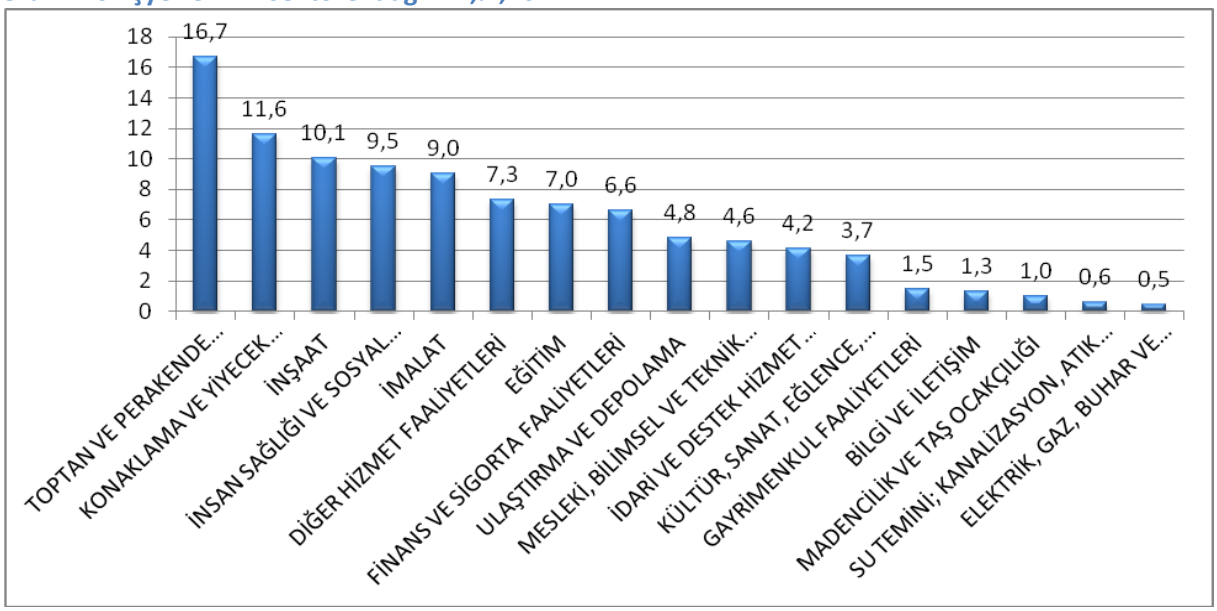

Kaynak: İPTA

İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada Toptan Perakende sektörü yer almakta, Konaklama ve yiyecek içecek sektörü takip etmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin yüzde 27'si Konaklama ve yiyecek içecek sektöründe, yüzde 13'ü İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, yüzde 12'si imalat sektöründedir.

Çalışma sonuçlarına göre Türkiye genelinde işyerleri ağırlıklı olarak İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Türkiye genelinde her 100 işletmenin 21'i İmalat, 20'si Toptan ve Perakende Ticaret, 10'u da İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin yarısı söz konusu üç sektörde faaliyet göstermektedir.

Antalya'daki işyerleri Türkiye toplam işyerlerinden sadece yüzde 3,0 pay almaktadır. Türkiye içinde en fazla pay alan sektör yüzde 7,5 pay ile İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Yüzde 6,3 ile Konaklama ve yiyecek içecek sektöründe ve yüzde 6,1 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü takip etmektedir

Araştırma sonuçlarına göre Antalya ili 10 ve üzeri çalışanı olan tarım dışı özel yerel birimlerde toplam çalışan 180 bin 214 kişidir. Çalışanların yüzde 68'ini erkekler, geriye kalan yüzde 32'sini de kadınlar oluşturmaktadır. Türkiye'de ise 10 ve üzeri çalışanı olan tarım dışı özel birimlerde toplam 6 milyon 240 bin 294 kişin çalıştığı tespit edilmiştir. Türkiye genelinde çalışanların yüzde 25'ini kadınlar, yüzde 75'ini de erkekler oluşturmaktadır.

İl genelinde çalışanların yüzde 53'ü Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedirler. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye genelinin tersine Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleridir. Türkiye'de ise çalışanların yüzde 24'ü imalat sektöründedir. Antalya'da istihdam edilen her 100 kişinin 27'si Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, 14'ü İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, 12'si de Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe iken Türkiye'de istihdam edilen her 100 kişinin 24'ü İmalat, 13'ü İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve 10'u da Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Antalya ve Türkiye'de çalışanların ağırlıklı olarak bulundukları ilk üç sektörden ikisi farklılık göstermektedir.

Antalya'da çalışan kadınların ağırlıklı olarak istihdam edildikleri ilk üç sektör sırasıyla; İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticarettir. İl genelinde çalışan kadınları yüzde 26'sı İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe, yüzde 23'ü Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe ve yüzde 12'si de Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki duruma bakıldığında ise Antalya'daki ile farklılaşan bir sıralamanın söz konusu olduğu görülmektedir. Çalışma kapsamında Türkiye genelinde çalışan kadınların; yüzde 19'u İmalat sektöründe, yüzde 15'i İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ve yüzde 12'si de Eğitim sektöründe istihdam edilmektedir.

Antalya'da çalışan erkeklerin ağırlıklı olarak istihdam edildikleri üç sektör; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret şeklinde sıralanmaktadır. Benzer biçimde Türkiye genelinde çalışan erkeklerin ağırlıklı olarak istihdam edildikleri üç sektör; İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret şeklinde sıralanmaktadır. Çalışan erkeklerin ağırlıklı olarak istihdam edildikleri ilk üç sektörün Antalya ve Türkiye için sıralaması karşılaştırıldığında ağırlıkları farklılaşmakla birlikte iki sektörün ortak olduğu görülmektedir. Antalya'da çalışan erkeklerin yüzde 28,5'i Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe, yüzde 13'ü İmalat sektöründe ve yüzde 12'si de Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe istihdam edilmektedir. Türkiye'de ise çalışan erkeklerin yüzde 25'i İmalat sektöründe, yüzde 12'si İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ve yüzde 10'u da Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe istihdam edilmektedir.

Grafik 17. Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı,%, 2012

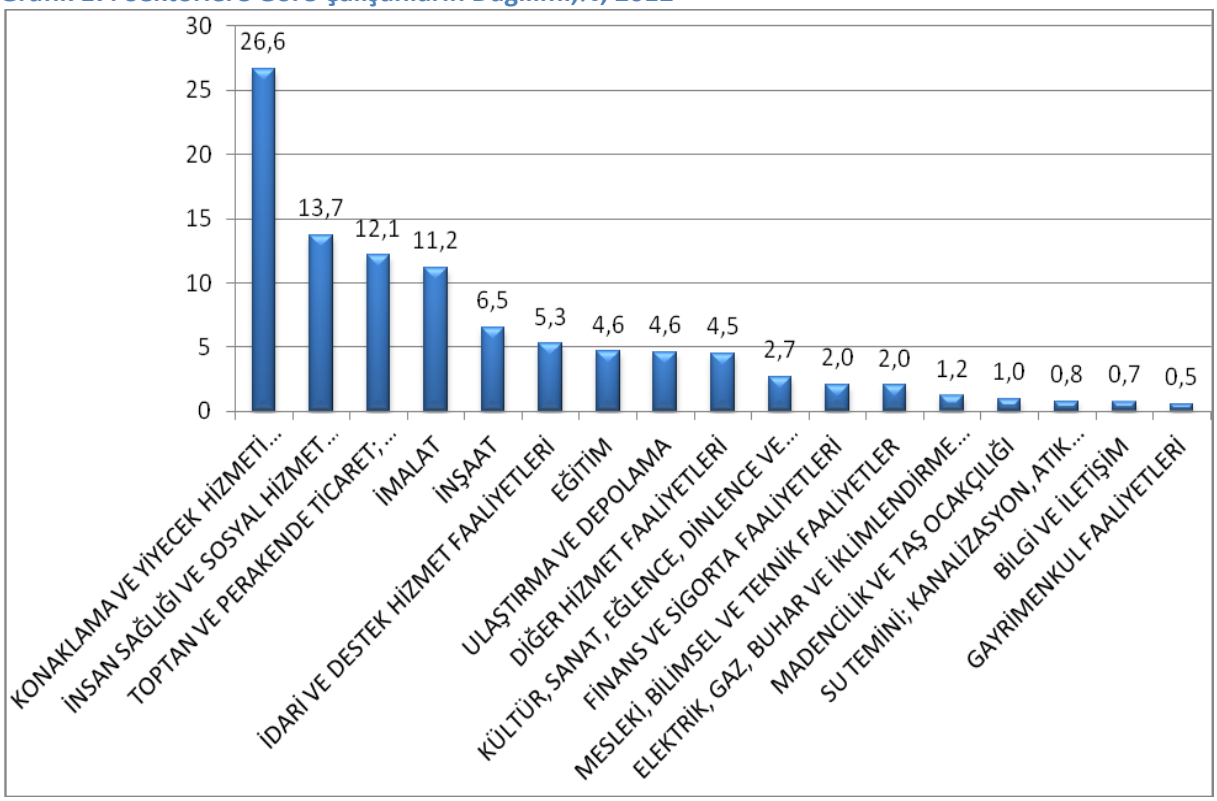

Kaynak: İl İPTA

Kadın çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı Türkiye ortalamasından yüksek olmakla birlikte, Hem Antalya'da kadınların biraz daha ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payları da çok azdır.

Grafik 18. Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımı, %, 2012

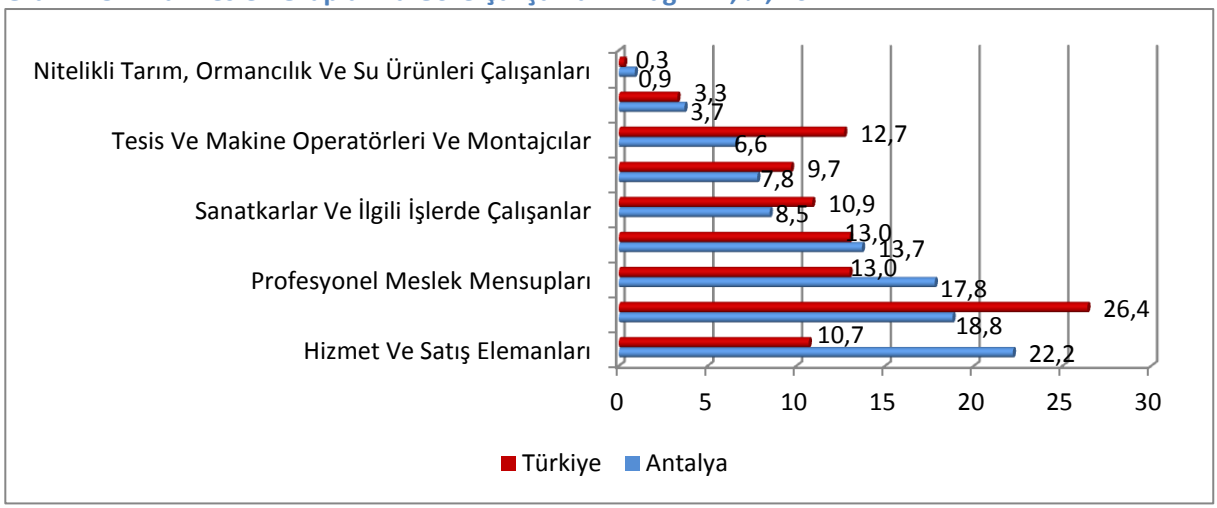

Kaynak: İl İPTA

Çalışanların ana meslek grupları itibariyle dağılımlarına bakıldığı zaman il genelinde istihdam edilenlerin yüzde 22'sinin Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda, yüzde 19'unun Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ana meslek grubunda ve yüzde 18'inin de Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda yer aldığı görülmektedir. Türkiye'de çalışanların yüzde 26'sı Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, yüzde 13'ü Büro Hizmetinde Çalışan Elemanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları ana

meslek grubunda istihdam edilmektedirler. Açıklamalardan da rahatlıkla anlaşılabileceği gibi Antalya'da ve Türkiye'de çalışanların ağırlıklı olarak yer aldıkları ilk üç meslek grubu paralellik göstermektedir. Ancak hem Antalya'da hem de Türkiye'de çalışanların ağırlıklı olarak istihdam edildikleri ilk üç ana meslek grubu içerisinde yer alan Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Profesyonel Meslek Mensupları ana meslek gruplarının farklı ağırlıklara sahip olduklarına dikkat edilmelidir.

Tablo 28. Sektörlere göre çalışan oranları ,%,2012

Sektör	Erkek çalışan oranı,%	Kadın çalışan oranı,%	Sektördeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı,%
Bilgi Ve İletişim	70,2	29,8	0,7
Diğer Hizmet Faaliyetleri	68,7	31,3	4,5
Elektrik, Gaz Üretim Ve Dağıtım	85,5	14,5	1,2
Eğitim	46	54	4,6
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	56,8	43,1	2
Gayrimenkul Faaliyetleri	67,9	32,1	0,5
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti	72,7	27,3	26,6
Kültür, Sanat, Eğlence	75,3	24,7	2,7
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	86,9	13,1	1
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faal.	68,8	31,2	2
Su Temini; Kanalizasyon Ve Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	91,9	8,3	0,8
Toptan Ve Perakende Ticaret	68,1	31,9	12,1
Ulaştırma Ve Depolama	77	23	4,6
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	70,5	29,5	5,3
İmalat	79,1	20,9	11,2
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmetler	39,3	60,7	13,7
İnşaat	85,8	14,2	6,5
Toplam	**67,9**	**32,1**	**100**

Kaynak: İl İPTA

Örneğin çalışanlarının yarıdan fazlasın (% 61) kadın olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörünün işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 13,7çalışanlarının yarıdan fazlasın (% 54) kadın olan Eğitim sektörünün işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 4,6 , çalışanlarının yarıya yakını (%43)kadın olduğu Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü işyerlerinin toplam ağırlığı içindeki oranı yüzde 2 ,çalışanlarının yüzde 28'inin kadın olduğu Toptan ve perakende ticaretsektörünün toplam işyerleri içindeki ağırlıkları yüzde 12'dir.

Grafik 19. Ana meslek gruplarına göre cinsiyet oranları,%,2012

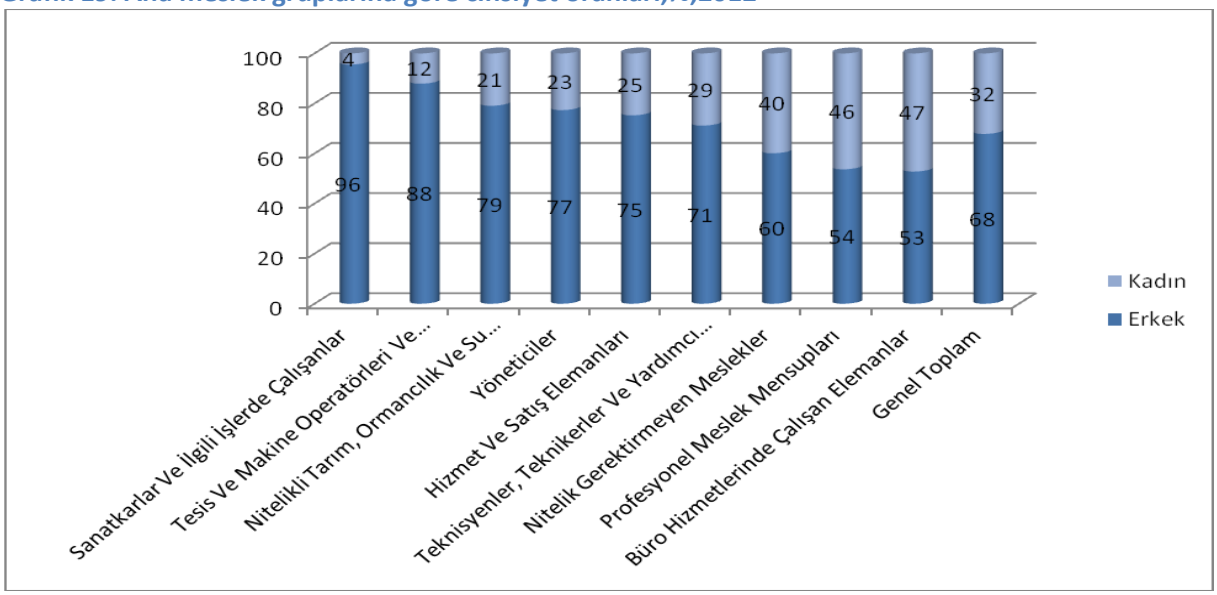

Kaynak: İl İPTA

İlde ana meslek gruplarının dağılımı bakıldığında çalışanların yüzde 68'i erkek yüzde 32'si kadındır. Türkiye genelinde bu durum yüzde 75'i erkek yüzde 25'i bayandır.

Antalya ilinde en çok erkek çalışan meslek grubu yüzde 96 ile Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlardır yüzde 88 ile Tesis ve makine Operatörleri ve montajcılar yüzde 79 ile de Nitelikli tarım, Ormancılık ve Su ürünleri çalışanları yüzde 77 ile de Yöneticiler meslek grubundadır

Türkiye genelinde buna paralel bir durum olduğu gözlenmektedir Ana meslek gruplarına göre Erkek çalışan oranlarına bakıldığında yüzde 90 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları, yüzde 89 ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, yüzde 87 ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olduğu görülmektedir.

Meslek bazında yapılan incelemede ilde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığını göstermektedir.[13]En yüksek çalışanı olan ilk 10 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların yüzde 25,8'sini oluşturmaktadır. İlk sırada Beden İşçisi (Genel)yer almaktadır. İlk onda yer alan meslekler sırası ile Garson (Servis Elemanı), Aşçı, Güvenlik Görevlisi Kat Görevlisi-Temizlik, Satış Temsilcisi/plasiyer, Temizlik Görevlisi, Tur Operatörü, Hemşire, Muhasebecidir.

Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektörünün yüzde 72'si erkek yüzde 28'i ise kadınlardan oluşmaktadır Sektörün toplam içindeki ağırlığı ise yüzde 27 dir.Buna göre İlde en fazla çalışanı olan erkeklerde ilk on meslekde ise Beden işçisi-Genel, Servis Elemanı, Güvenlik Görevlisi , Aşçı , Komi, Mobilya İmatlaçısı, yolcu ve yük şöförü , satış temsilcisi ve bulaşıkçı yer aldığı görülmektedir.

[13] Çerçevede mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için tabakalamaya mesleki kırılım dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuş olup genellemeler ihtiyatla karşılanmalıdır.

Tablo 29. En fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı ,%,Antalya

ANTALYA					
Toplamda ilk on meslek	%	Erkeklerde ilk on meslek	%	Kadınlarda ilk on meslek	%
Beden İşçisi (Genel)	4,5	Beden İşçisi (Genel)	5,2	Kat Görevlisi-Temizlik	5,5
Garson (Servis Elemanı)	3,9	Garson (Servis Elemanı)	4,7	Hemşire	5
Aşçı	2,4	Güvenlik Görevlisi	3	Temizlik Görevlisi	4,1
Güvenlik Görevlisi	2,4	Aşçı	2,9	Tur Operatörü	3,4
Satış Temsilcisi/plasiyer	2,3	Komi (Garson Yardımcısı)	2,4	Oda Görevlisi-Turizm	3,1
Kat Görevlisi-Temizlik	2,2	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	2,2	Satış Temsilcisi/plasiyer	3
Temizlik Görevlisi	2,1	Şoför (Yolcu Taşıma)	2,1	Beden İşçisi (Genel)	3
Tur Operatörü	2,1	Satış Temsilcisi/plasiyer	2	Muhasebeci	2,7
Hemşire	2,1	Şoför-Yük Taşıma	1,9	Sekreter	2,2
Muhasebeci	1,9	Bulaşıkçı (Stevard)	1,8	Garson (Servis Elemanı)	2
Toplam	25,8	Toplam	28,1	Toplam	34

Kaynak: İl İPTA

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklıdır. Her iki cinsiyet içinde mesleki yoğunlukta başta yer alan ilk on meslek toplam mesleklerinin yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır.

Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler Kat Görevlisi-Temizlik, Temizlik Görevlisi, Oda Görevlisi-Turizm, Satış Temsilcisi/plasiyer, Beden İşçisi (Genel), Sekreter, Garson (Servis Elemanı) gibi eğitimden çok belli bir beceri isteyen meslekler. Hemşire, Tur Operatörü, Muhasebeci, gibi eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir.

Türkiye geneline bakıldığında kadın erkek çalışan gruplarında bir paralellik görünmektedir. Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi-Genel, Güvenlik Görevlisi ve Büro Memuru gibi mesleklerin ön plana çıktığı görülmektedir. Toplam, kadın ve erkek ayrımında yüzde 23'ü bu dört meslekten oluşmaktadır.

Tablo 30. En fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı ,%,Türkiye

TÜRKİYE					
Toplamda ilk on meslek	**%**	**Erkeklerde ilk on meslek**	**%**	**Kadınlarda ilk on meslek**	**%**
Temizlik Görevlisi	10,3	Temizlik Görevlisi	9,3	Temizlik Görevlisi	13,4
Beden İşçisi (Genel)	7,4	Beden İşçisi (Genel)	8,5	Büro Memuru (Genel)	4,7
Güvenlik Görevlisi	2,9	Güvenlik Görevlisi	3,5	Beden İşçisi (Genel)	4,2
Büro Memuru (Genel)	2,5	Beden İşçisi (Temizlik)	2,6	Muhasebeci	2,8
Temizlik İşçisi	2,3	Şoför-Yük Taşıma	2,1	Bankacılık Meslek Elemanı	2,6
Bankacılık Meslek Elemanı	1,7	Beden İşçisi (İnşaat)	2	Sekreter	2,4
Şoför	1,6	Büro Memuru (Genel)	1,7	Satış Elemanı (Tanıtım)	2,0
Muhasebeci	1,5	Bankacılık Meslek Elemanı	1,4	Makineci (Dikiş)	2,0
İnşaat İşçisi	1,5	Büro Memuru (Personel)	1,2	Büro Memuru (İdari İşler)	1,8
Büro Memuru (Personel)	1,3	Muhasebeci	1,1	Hemşire	1,8
Toplam	**31,6**	**Toplam**	**33,3**	**Toplam**	**37,7**

Kaynak: İl İPTA

AÇIK İŞLER

Antalya ilinde 10 Eylül-31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanan İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında (İPTA) işyerlerine açık iş sayılarıyla ilgili sorular yöneltilmiştir. Açık işler; temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu meslekler (açık işler) mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkân sunan önemli bir göstergedir.

İl deki açık işlerin sektörlere göre dağılımına bakıldığında yüzde 20,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, yüzde 16,5 İmalat, yüzde 14,3 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hiz.Faaliyetleri, yüzde 11,1 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri takip etmektedir.bu dört sektör toplamın yüzde 62,3'ü oluşturmaktadır. Türkiye genlinde açık işlerin sektörlere göre dağılımına bakıldığında İmalat yüzde 36,2, İnşaat yüzde 12,2, Toptan Ve Perakende Ticaret yüzde 11,6 lık pay almaktadır.bu üç sektör toplamın yüzde 60'ını oluşturmaktadır.İlde açık iş oranı yüzde 3,7 olan Türkiye toplamının(%3,3)üzerindedir.

İlde açık iş oranı itibariyle ilk sırada yer alan Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe Türkiye açık iş oranı yüzde 2,6'dır. İl çalışanlarının yüzde 23'ünü barındıran imalat ve ticaret sektöründeki açık iş oranları da , bu iki sektördeki Türkiye açık iş oranlarına paralel seyretmektedir. İmalat sektöründeki açık iş oranı ilde yüzde 5,4 iken Türkiye'de yüzde 5, ilde yüzde 3,3 olan ticaret sektörü açık iş oranı Türkiye'de yüzde 3,8'dir. İl çalışanlarının yüzde 27'side Konaklama ve Yiyecek hizmetleri faaliyetlerindedir açık iş oranı da yüzde 2,9'dur.

Tablo 31. Sektörlere Göre Açık işlerin ve Açık İş Oranlarının Dağılımı,%,2012

SEKTÖRLER	Açık İşlerin Dağılımı		Açık İş Oranı	
	Antalya	Türkiye	Antalya	Türkiye
Bilgi Ve İletişim	1,0	1,7	5,2	2,6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11,1	2,3	8,7	3,8
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim.Ürt.Dağıtımı	1,3	1,3	4,1	0,9
Eğitim	2,9	1,6	2,4	1,0
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	2,1	1,5	3,9	1,2
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,6	2,5	3,9	5,7
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	20,5	5,7	2,9	3,7
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	0,2	1,5	0,2	2,7
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,5	3,2	1,9	4,2
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	2,1	2,5	3,9	3,6
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yön. İyileş.Faal.	0,6	0,5	2,8	0,3
Toptan Ve Perakende Ticaret	10,9	11,6	3,3	3,8
Ulaştırma Ve Depolama	4,6	5,7	3,7	4,2
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4,9	5,5	3,5	1,5
İmalat	16,5	36,2	5,4	5,0
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hiz.Faaliyetleri	14,3	4,4	3,8	3,4
İnşaat	5,9	12,2	3,4	6,1
TOPLAM	100	100	3,7	3,3

Kaynak: İl İPTA

İlde Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu yüzde 24,1 ile Hizmet ve Satış Elemanlarıdır. Bu ana meslek grubunu yüzde 21,3 ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar ve yüzde 15,5 ile Profesyonel meslek mensupları takip etmektedir. Bu üç ana meslek grubu toplamın yüzde 61'ini oluşturmaktadır.

Ana mesleklere göre açık işlerin dağılımı işyeri büyüklüklerine göre Hizmet ve Satış Elemanlarının yüzde 55'ini. Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanların yüzde 72'si ve Profesyonel meslek mensupları yüzde 59'u 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerindedir.

Türkiye genelinde ana meslek gruplarına itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu yüzde 24,7 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlarıdır. Bu ana meslek grubunu yüzde 20,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve yüzde 15,9 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler takip etmektedir. Bu üç ana meslek grubu toplamın yüzde 61,5 'ini oluşturmaktadır.

Tablo 32. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Ve Açık İş Oranlarının Dağılımı,%, 2012

Ana Meslek Grupları	Açık İşlerin Dağılımı		Açık İş Oranı	
	Antalya	Türkiye	Antalya	Türkiye
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6,3	6,0	1,7	1,6
Hizmet ve Satış Elemanları	24,1	12,2	4,0	3,8
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	21,3	15,9	4,1	2,0
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,2	0,2	1,0	1,9
Profesyonel Meslek Mensupları	15,5	9,2	3,2	2,4
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	13,7	24,7	5,8	7,2
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	8,0	9,9	3,8	3,4
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	10,7	20,9	5,8	5,4
Yöneticiler	0,0	0,9	0,0	1,0
Toplam	**100,0**	**100,0**	**3,7**	**3,3**

Kaynak: İl İPTA

Ana meslek grupları itibariyle Türkiye'de açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu yüzde 7,2 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar iken tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu ikinci sırada 5,4 oranı ile yer almaktadır. İlgi çeken husus Hizmet ve Satış elmanları mesleklerde üçüncü sırada yüzde 3,8 oranında açık işin olmasıdır.

Ana meslek grupları itibariyle Antalya'de açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu yüzde 5,8 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar iken ilde tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu ikinci sırada aynı oran ile yer almaktadır. İlgi çeken husus nitelik gerektirmeyen mesleklerde üçüncü sırada açık iş oranı yüzde 4,1 oranında açık işin olmasıdır.

İlde Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek Beden İşçisi (Genel)dir. Açık işlerin yüzde 8,1'ini Beden İşçileri (genel) oluşturmaktadır. Beden İşçisi (Genel)'i yüzde 7,5 ile Hemşire takip etmektedir En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan arasında ise fark minimum düzeydedir ve yüzde 4,9 ile Komi(Garson Yardımcısı),yüzde 4,6 ile bulaşıkçı ve yüzde 1,9 ile Şoför(yolcu taşıma) yer almaktadır. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin yüzde 38'ini oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde meslek itibariyle Antalya ilinde olduğu gibi yüzde 9'unu beden işçileri oluşturmaktadır. Bunu yüzde 7,9'unu Makineci(Dikişi) , yüzde 7,9 ile İnşaat Kalıpçışı Yüzde 6,1 ile takip etmektedir.

Tablo 33. En fazla Açık İş Belirtilen İlk On Beş Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı ,%, 2012

ANTALYA		TÜRKİYE	
Meslek	Oran	Meslek	Oran
Beden İşçisi (Genel)	8,1	Beden İşçisi (Genel)	9,0
Hemşire	7,5	Makineci (Dikiş)	7,9
Komi (Garson Yardımcısı)	4,9	İnşaat Kalıpçısı	6,1
Garson (Servis Elemanı)	4,6	Satış Elemanı	4,4
Güvenlik Görevlisi	2,9	Garson	3,6
Kat Görevlisi-Temizlik	2,5	Güvenlik Görevlisi	3,4
Bulaşıkçı (Stevard)	2,1	Soğuk Demirci	2,5
Şoför (Yolcu Taşıma)	1,9	Kaynakçı	2,4
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	1,8	Temizlik Görevlisi	2,3
Reyon Görevlisi	1,7	Şoför	2,1
Mermer İşçisi	1,6	Madenci	1,9
Acil Tıp Teknisyeni	1,6	Elektrikçi	1,3
Sıhhi Tesisatçı	1,6	Muhasebeci	1,2
Şoför-Yük Taşıma	1,5	Mermer İşçisi	1,2
Oda Görevlisi-Turizm	1,4	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,2

Kaynak:İl İPTA

Açık işlerde ilk sıradaki meslekler Beden İşçisi (Genel) Komi(Garson Yardımcısı), Bulaşıkçı ve Şoför(yolcu taşıma)gibi eğitim ve beceri isteyen mesleklerdir bu meslekler için de istenen eğitim düzeyinin fark etmez olması dikkat çekicidir

Grafik 20. Açık İşler İçin İstenen Eğitim Düzeylerinin Dağılımı ,%,2012

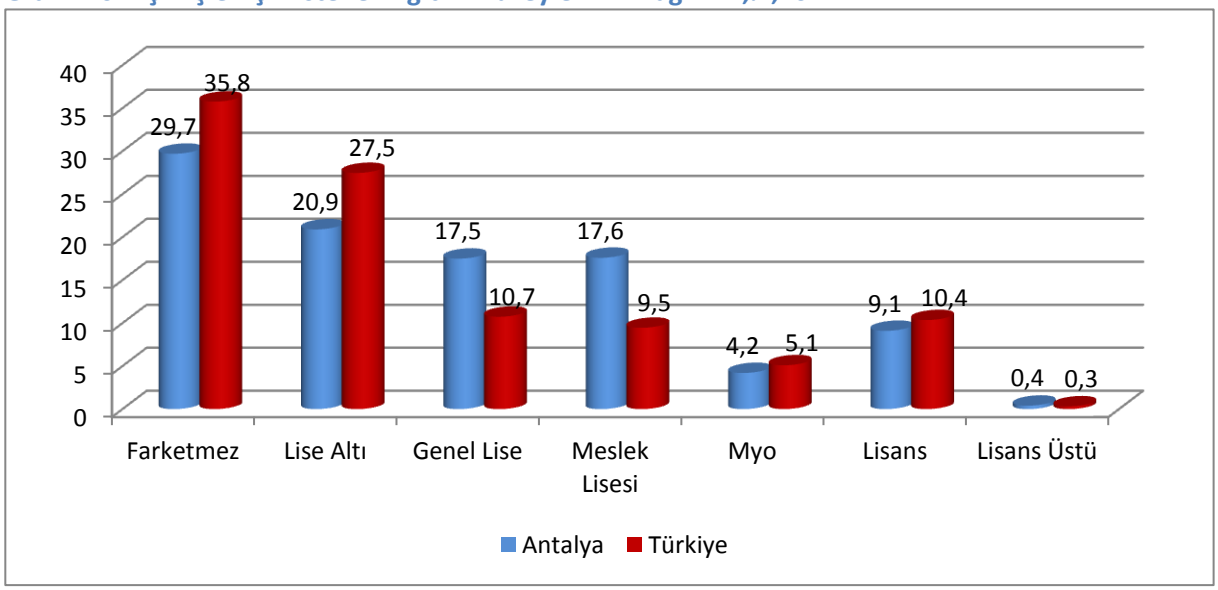

Kaynak: İl İPTA

İşverenden alınan açık işlerin, eğitim düzeylerine göre bakıldığında Eğitim durumu bilgisi fark etmez diyenler Beden İşçisi (Genel), Model Makineci (Tekstil), Güvenlik Görevlisi, Bulaşıkçı (Stevard) Lise altı mezunları Komi (Garson Yardımcısı), Kat Görevlisi-Temizlik, Garson (Servis Elemanı), Sıhhi Tesisatçı Meslek lisesi mezunlar, Hemşire , Anestezi Teknisyeni , Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) Genel Lise mezunları Mermer İşçisi , Garson (Servis Elemanı), Reyon Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma Lisans mezunları Bankacılık Meslek Elemanı, Hemşire, , Uçak Mühendisi Lisans Üstü mezunları ise diploma olmadan kesinlikle yapılmayacak olan Diğer Uzman Tıp Doktorları Diş Hekimi Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim Bankacılık Meslek Elemanı sınıfında yoğunlaşmıştır.

Grafik 21. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, %, 2012

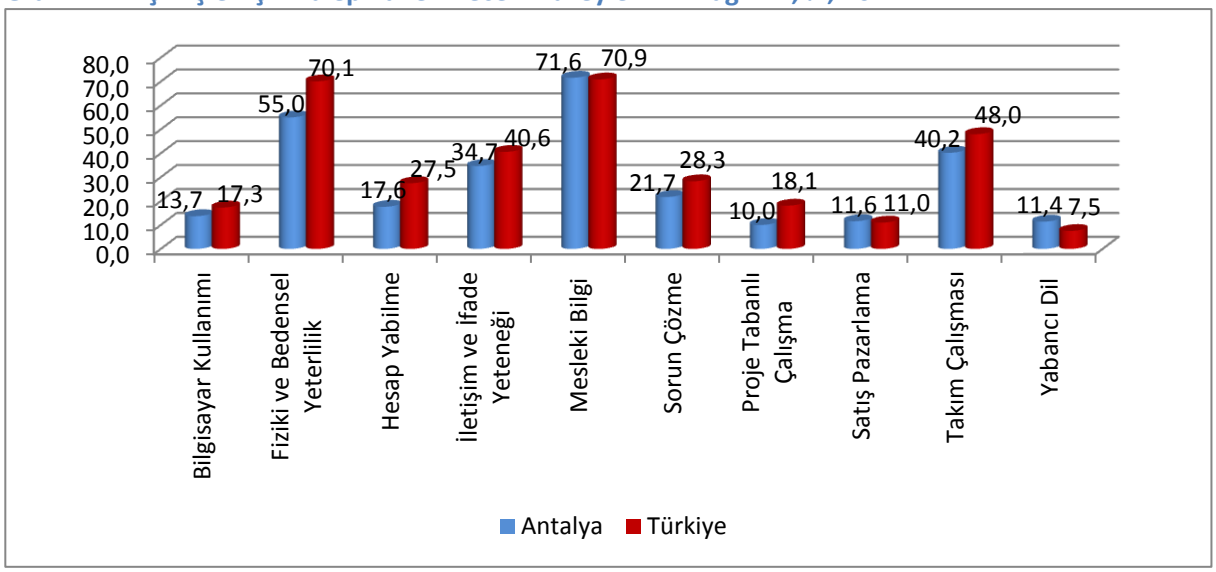

Kaynak: İl İPTA

Türkiye genelinde açık işlerde en çok talep edilen Beceri düzeyi Mesleki bilgi, Fiziki ve Bedensel yeterlilik gelmektedir. Üçüncü sırada ise takım çalışması yer almaktadır. İlimiz için bakıldığında bu sıralama ile paralellik görülmektedir.

Açık işlerin karşılanma yollarına bakıldığında;

Eleman ihtiyacını İşkur aracılığıla karışılamayı tercih edenlerin en çok talep ettikleri meslek sıralaması şu şekildedir: Beden işçisi, Hemşire, Komi, Model makineci, Garson .

Eleman ihtiyacını Gazete ilanlarıyla karışılamayı tercih edenlerin en çok talep ettikleri meslek sıralaması şu şekildedir: Hemşire, Sıhhi Tesisatçı, Garson (Servis Elemanı), Reyon Görevlisi ,Temizlik Görevlisi .

Eleman ihtiyacını Akraba-Eş Dost aracılıyla karışılamayı tercih edenlerin en çok talep ettikleri meslek sıralaması şu şekildedir: Komi (Garson Yardımcısı),Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (Genel) ,Kat Görevlisi-Temizlik, Mermer İşçisi.

Eleman ihtiyacını İnternet Siteleri aracılıyla karışılamayı tercih edenlerin en çok talep ettikleri meslek sıralaması şu şekildedir: Hemşire,Komi (Garson Yardımcısı),Garson (Servis Elemanı),Güvenlik Görevlisi,Kat Görevlisi-Temizlik .

Eleman ihtiyacını Özel İstihdam Büroları aracığıyla karışılamayı tercih edenlerin en çok talep ettikleri meslek sıralaması şu şekildedir: Hemşire, Karton Ve Mukavva Kutu İmal İşçisi (Makineyle) (Telle),Bulaşıkçı (Stevard),Acil Tıp Teknisyeni,Anestezi Teknikeri .

Grafik 22. Açık İşlerin Karşılanma Kanalları, % ,2012

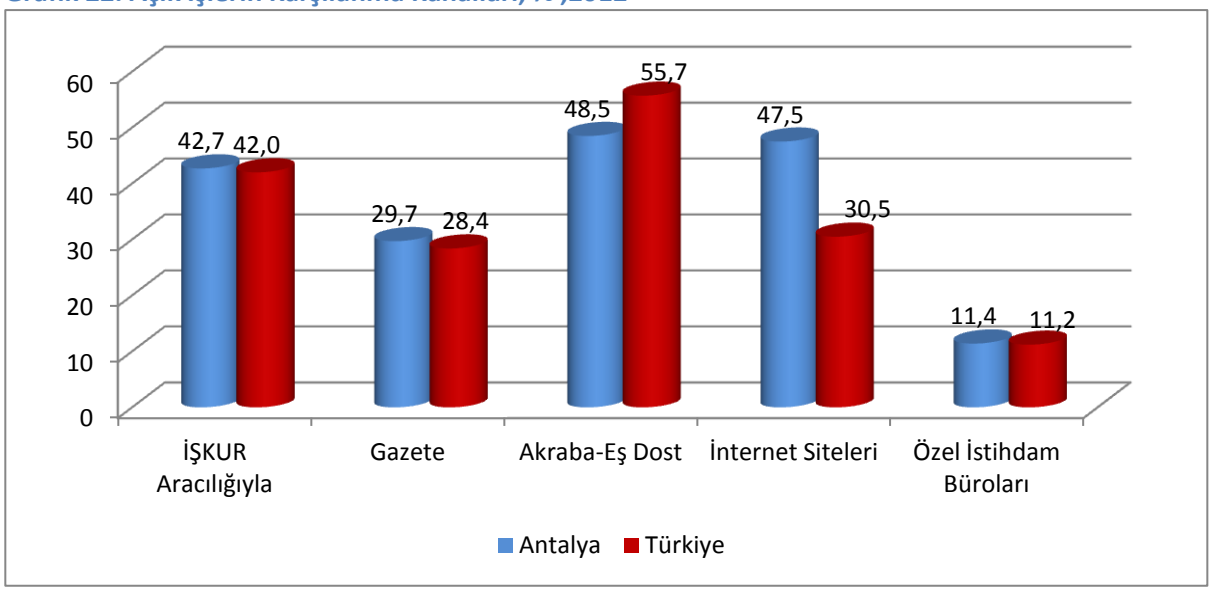

Kaynak: İl İPTA

Açık işlerin karşılanmasında hem il hem Türkiye genelinde İŞKUR' un payının yüksek olmasında; İŞKUR' UN son yıllarda işverenlerle geliştirdiği diyalog, 6111 sayılı torba yasayla işverenlere sunulan istihdam ve teşvik paketleri, yüz yüze gerçekleştirilen işyeri ziyaretlerinin etkisi büyüktür. Kurumumuza işverenler internet sayfamızdan (www.iskur.gov.tr) 7/24 erişebilmekte ve yapmak istedikleri işlemi internet üzerinden rahatlıkla yapabilmektedirler. Ayrıca İş ve Meslek Danışmanlarımız işverenlerin mevzuat çerçevesinde bilgilendirilmeleri ile taleplerini karşılamalarına sistemli olarak yardımcı olmaktadırlar.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2012 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur. Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörüdür. Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründeki işyerlerinin yüzde 40,9'u eleman temininde güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Türkiye'de imalat sektöründe bu oran yüzde 34'tür İkinci sırada İnşaat (% 8,2) yer almaktadır. İlde üçüncü sırada (% 8,1) İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü yer alırken, Türkiye sonucunda ise ikinci ticaret ikinci sırada Üçüncü sırada konaklama ve yiyecek hizmetleri dördüncü sırada inşaat sektörü yer almaktadır.

Tablo 34.Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı,%,2012

SEKTÖRLER	ANTALYA	TÜRKİYE
Bilgi Ve İletişim	0,2	1,0
Diğer Hizmet Faaliyetleri	7,8	2,9
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim.Ürt.Dağıtımı	0,3	0,4
Eğitim	1,7	2,1
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0,3	2,5
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,5	1,8
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	40,9	10,1
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	2,6	1,8
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,9	2,3
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	3,3	3,0
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yön.İyileş.Faal.	0,3	0,5
Toptan Ve Perakende Ticaret	7,6	13,5
Ulaştırma Ve Depolama	2,9	5,4
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7,6	6,2
İmalat	6,7	34,2
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hiz.Faaliyetleri	8,1	4,7
İnşaat	8,2	7,4
TOPLAM	100	100

Kaynak:İl İPTA

Ana meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımına bakıldığında Antalya ili için yüzde 31,6 ile Hizmet ve Satış Elemanları yüzde 17,8 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yüzde 14,7 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elamanlar görülmektedir. Türkiye genelinde ise yüzde 20,9 ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar , yüzde 19,7 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlaşanlar ve yüzde 17,8 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları görülmektedir.

Grafik 23. Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı, %,2012

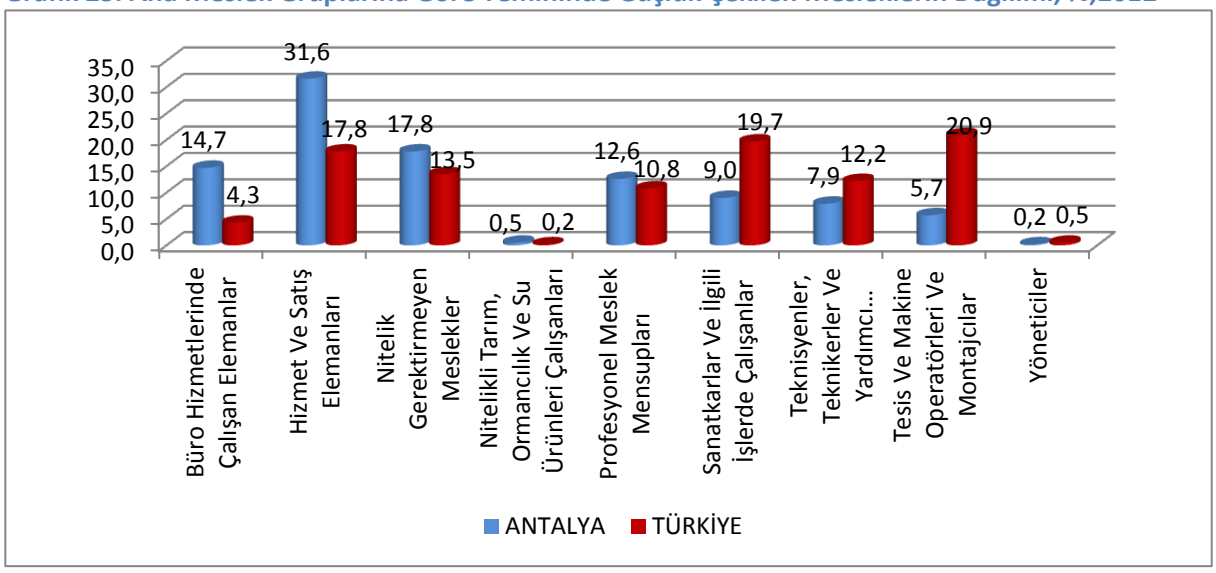

Kaynak: İl İPTA

Tur Operatörü Toplam temininde güçlük çekilen mesleklerin yüzde 11,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği yüzde 7,7 ile Garson (Servis Elemanı) takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğerleri arasında ise fark minimum düzeydedir ve yüzde 5,0 ile Komi (Garson Yardımcısı), yüzde 4,5 Kat Görevlisi-Temizlik, yüzde 3,9 ile Bulaşıkçı (Stevard), yüzde 3,5 ile Hemşire, yüzde 2,7 ile Aşçı, yüzde 2,5 ile Animatör, yüzde 2,4 ile Meydancı-Otel, yüzde 2,3 ile Masördür.

Tablo 35. Temininde En Fazla Güçlük Çekilen İlk 15 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı ,% ,2012

ANTALYA		TÜRKİYE	
Meslek	Oran	Meslek	Oran
Tur Operatörü	11,8	Makineci (Dikiş)	6,4
Garson (Servis Elemanı)	7,7	Beden İşçisi (Genel)	6,3
Komi (Garson Yardımcısı)	5,0	Satış Elemanı	5,8
Kat Görevlisi-Temizlik	4,5	Garson	4,7
Bulaşıkçı (Stevard)	3,9	Güvenlik Görevlisi	4,3
Hemşire	3,5	Kaynakçı	2,7
Aşçı	2,7	Şoför	2,7
Animatör	2,5	Aşçı	2,3
Meydancı-Otel	2,4	Bilgisayar Yazılım Teknisyeni	1,9
Masör	2,3	Temizlik Görevlisi	1,6
Turist Rehberi	2,2	Hemşire	1,6
Barmen	2,1	İş Makineleri Operatörü	1,6
Güvenlik Görevlisi	2,0	CNC Tezgâh Operatörü	1,5
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1,6	Beden İşçisi (İnşaat)	1,5
Aşçı Yardımcısı	1,6	Dokumacı	1,4

Kaynak: İl İPTA

Antalya ili için temininde güçlük çekilen mesleklerin büyük yüzdesi beklenildiği gibi turizm ile ilgili mesleklerdir.

Türkiye genelinde ise toplam temininde güçlük çekilen mesleklerin yüzde 6,4'ünü Makineci (Dikiş) mesleği yüzde 6,3'ünü Beden işçisi (genel),yüzde 5,8'ini Satış Elemanı yüzde 4,7'sini Garson yüzde 4,3'ünü Güvenlik Görevlisi izlemektedir.

Antalya ilinde ve Türkiye genelinde eleman teminde güçlük çekilme nedenlerinin en başında Gerekli beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması gelmektedir ikinci sırada ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından,üçüncü sırada İş tecrübesine sahip eleman bulunmaması gelmektedir.

Eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinde

Gerekli Beceriye/niteliğe sahip eleman yok cevabı en çok sırayla; Tur Operatörü, Garson (Servis Elemanı),Komi (Garson Yardımcısı), Aşçı, Masör mesleklerinde

Çalışacak Eleman Yok cevabı en çok sırayla; Tur Operatörü, Hemşire, Kat Görevlisi-Temizlik, Garson (Servis Elemanı), Bulaşıkçı (Stevard) mesleklerinde

İş tecrübesine sahip eleman yok cevabı en çok sırayla; Garson (Servis Elemanı), Turist Rehberi, Kat Görevlisi-Temizlik, Aşçı, Masör mesleklerinde

Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi cevabı en çok sırayla; Masör, Kat Görevlisi-Temizlik, Garson (Servis Elemanı),Bulaşıkçı (Stevard),Komi (Garson Yardımcısı) mesleklerinde

Önerilen ücretin az bulunması cevabı en çok sırayla; Turist Rehberi, Masör, Şehir Turu Rehberi, Bulaşıkçı (Stevard), Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde olduğu görülmüştür.

Grafik 24. Teminde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Dağılımı , % ,2012

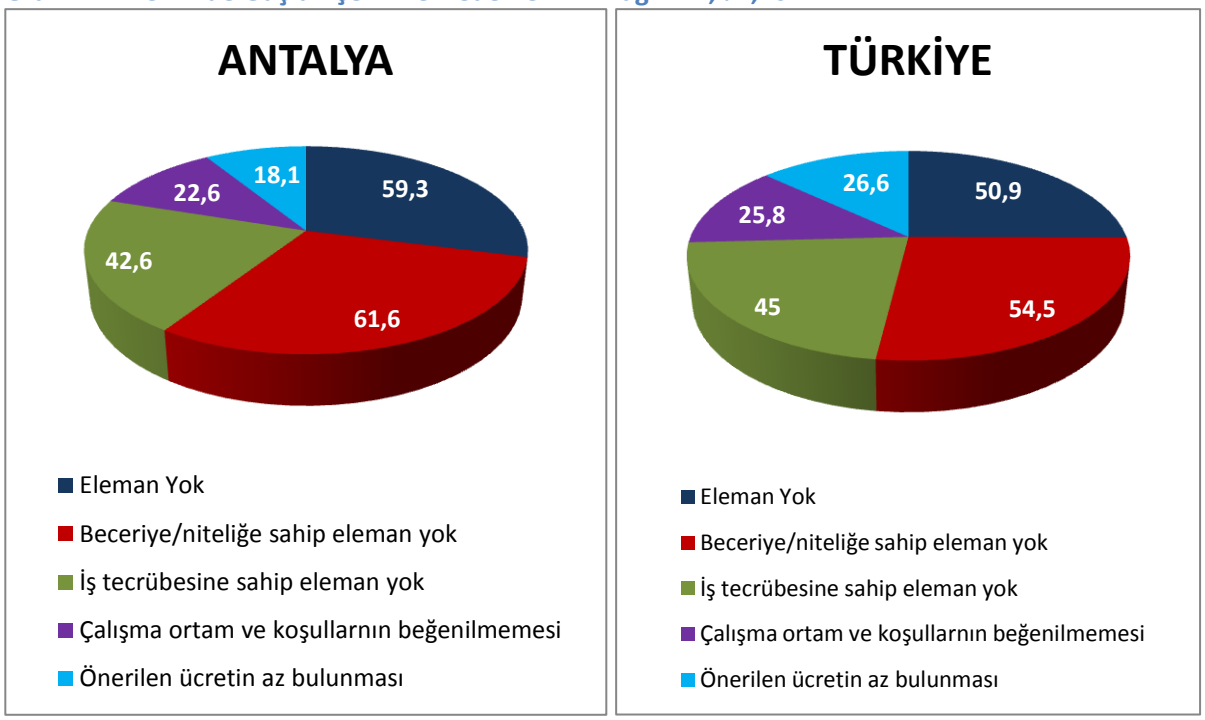

KAYNAK: İL İPTA

2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

Araştırmanın uygulandığı tarihe kadar Antalya ili 10+özel yerel birim işyerlerinde alınan eleman sayısı çıkartılan eleman sayısından fazladır. Bu dönemde il genelinde 107 bin 915 kişi işe alınmış, 75 bin 377 kişi işten çıkartılmış ve ilde 32 bin 538 kişilik net istihdam artışı gerçekleşmiştir.

İl genelinde İstihdam hareketliliğinin nominal olarak en fazla olduğu ilk üç sektör; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile İnşaat olarak sıralanmaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe 40 bin 355 kişi işe alınmış, buna karşın 21 bin 862 kişi işten çıkartılmış ve yıl genelinde 18 bin 493 kişilik net istihdam artışı meydana gelmiştir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise 7 bin 336 kişi işe alınmış, 4 bin 259 kişi işten çıkartılmış ve 3 bin 77 kişilik net istihdam artışı yaratılmıştır. Son olarak, İnşaat sektörüne bakılacak olursa yıl içinde 14 bin 709 kişinin işe alındığı, 12 bin 324 kişinin işten çıkarıldığı ve sektörde 2 bin 385 kişilik net istihdam artışını yaşandığı görülecektir.

Araştırmanın uygulandığı tarih itibariyle net istihdam değişimi Antalya ilinde yüzde 18,1 olarak tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye sonucunda yüzde 5,7 çıkmıştır. Bu noktadan hareketle, çalışmanın

gerçekleştirildiği tarihe kadar il genelinde ortaya çıkan net istihdam artışının Türkiye genelinde gerçekleşen istihdam artışının oldukça üzerinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. İlde sektörler itibariyle net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 38,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleridir. Bu sektörü yüzde 35,5 ile Gayrimenkul Faaliyetleri ve yüzde 32,5 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörleri izlemektedir. Başka bir deyişle, Bursa'da net istihdam değişiminde sürükleyici sektörlerin; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor olduğu söylenebilir. İldeki her 100 kişilik istihdam artışının 72 kişilik bölümü söz konusu dört sektörde ortaya çıkmaktadır. Buna karşın Türkiye sonucunda net istihdam artış oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 13,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleridir. İstihdam değişiminde bu sektörü yüzde 11,1 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor ve yüzde 10,6 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri izlemektedir.

Tablo 36.İşe Giren ve Çıkanların Sektörlere Göre Dağılımı, 2012

Sektör	İşe Giren	İşten Çıkan	Net Artış	Oran
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	40.355	21.862	18.493	56,80%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7.336	4.259	3.077	9,50%
İnşaat	14.709	12.324	2.385	7,30%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7.370	5.242	2.128	6,50%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	11.158	9.335	1.823	5,60%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	4.688	3.114	1.574	4,80%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	6.071	4.877	1.194	3,70%
Ulaştırma Ve Depolama	3.087	1.951	1.136	3,50%
Eğitim	1.820	1.416	404	1,20%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1.818	1.430	388	1,20%
Gayrimenkul Faaliyetleri	816	466	350	1,10%
Bilgi Ve İletişim	594	446	148	0,50%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faal.	218	116	102	0,30%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	232	217	15	0,00%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	192	286	-94	-0,30%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	1.441	1.724	-283	-0,90%
İmalat	6.010	6.312	-302	-0,90%
Genel Toplam:	**107.915**	**75.377**	**32.538**	**100%**

Kaynak:İl İPTA

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Gelecek istihdam beklentisi kısa (altı aylık) ve orta (bir yıllık) dönemler itibariyle ölçülmek istenmiştir.

Gelecek istihdam beklentisinde ilde kısa ve orta dönem itibariyle sektörel dağılımda mevsimsel değişimler kendini göstermektedir.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla net istihdam değişim beklentisi yüzde -5,6 iken bu beklenti 2013 yılı Haziran ayı sonunda 19,6 puan artış göstererek yüzde 14'e yükselmiştir. 2012 yılı Aralık ayı sonu itibariyle, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam azalışı beklenen iki sektörün; yüzde 23,5'inin Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, yüzde 18,7'inin Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olduğu görülecektir. En yüksek istihdam artışı beklenen sektörü yüzde 8,1 ile İnşaat sektörüdür. [14]

Tablo 37. 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 Tarihi İtibariyle Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranının Dağılımı, %, 2012

SEKTÖRLER	Açık İş Oranı		31 Aralık 2012 NİDO		30 Haziran 2013 NİDO	
	Antalya	Türkiye	Antalya	Türkiye	Antalya	Türkiye
Bilgi Ve İletişim	5,2	2,6	3,3	2,3	2,1	1,4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8,7	3,8	-11,2	4,5	14,4	1,7
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim.Ürt.Dağıtımı	4,1	0,9	2,7	1,8	2,6	0,1
Eğitim	2,4	1,0	3,2	1,1	1,7	0,5
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	3,9	1,2	1,7	0,7	0,3	0,5
Gayrimenkul Faaliyetleri	3,9	5,7	-7,8	0,2	19,8	1,1
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faal.	2,9	3,7	-23,5	-4,0	25,2	7,0
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinle. Ve Spor	0,2	2,7	7,4	3,1	17,6	2,3
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1,9	4,2	-18,7	1,9	25,4	3,4
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	3,9	3,6	7,2	2,4	19,7	5,2
Su Temini; Kanalizasyon, Atık ön.İyileş.Faal.	2,8	0,3	0,4	0,6	1,5	2,6
Toptan Ve Perakende Ticaret	3,3	3,8	1,4	3,0	9,9	4,6
Ulaştırma Ve Depolama	3,7	4,2	-2,5	1,2	8,5	7,0
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3,5	1,5	-17,1	2,5	29,4	4,8
İmalat	5,4	5,0	2,9	3,3	4,4	4,0
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hiz.Faal.	3,8	3,4	5,9	1,4	4,3	1,6
İnşaat	3,4	6,1	8,1	0,5	16,4	5,8
TOPLAM	3,7	3,3	-5,6	1,9	14,0	3,7

Kaynak:İl İPTA

30 Haziran itibariyle, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 29,4 ile İdari ve

[14] Burada oranlar değerlendirilirken Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içerisindeki payının yüzde 12 ve İnşaat sektöründe faaliyette bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içerisindeki payının yüzde 10 olduğu göz ardı edilmemelidir

Destek Hizmet Faaliyetleri, yüzde 25,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve yüzde 25,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olduğu görülecektir.

Araştırma sonuçlarına göre 2012 Aralık ayı itibariyle ilde net istihdam değişim beklenti oranı -yüzde 5,6 iken, bu oran 2013 Haziran ayı itibariyle19,6 puan artış göstererek 14'e yükselmiştir. Oran sektörlerin yapısı ve beklentilerine göre çok büyük farklılıklar göstermektedir. Türkiye'de de aynı eğilim kendini göstermekte ve net istihdam beklenti oranı kısa vadede yüzde 1,9 iken, orta vadede artarak 3,7'ye yükselmektedir.

Grafik 25. Kayıtlı işsiz içinde eğitim düzeyine göre kadın payı,%,2012

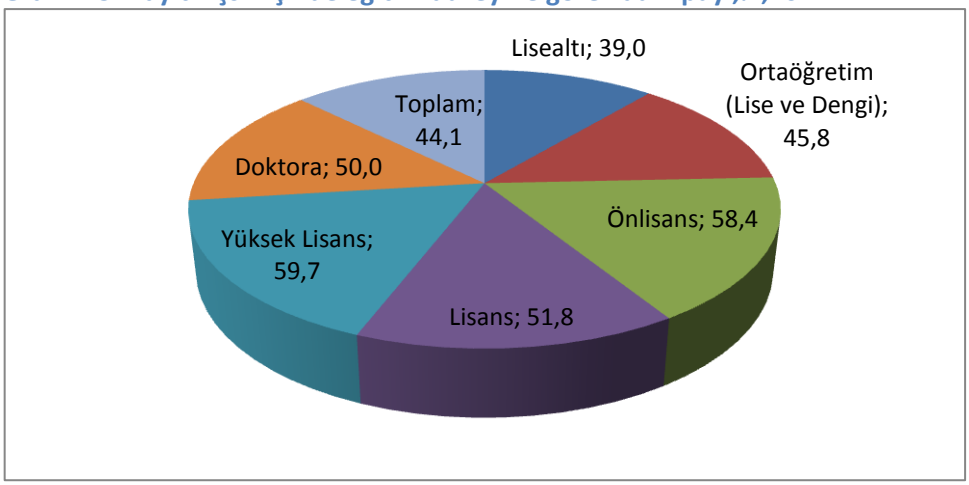

Kaynak: İŞKUR

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 44'ü ,Yüksek lisans mezunlarının yüzde 59,7'si Önlisans mezunlarının yüzde 58,4'ü Lisans mezunlarının yüzde 51,8'i Doktora mezunlarının yarısı kadınlardan oluşmaktadır.

SONUÇ

Antalya İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Antalya, Burdur ve Isparta illerini kapsayan TR61 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2012 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2012 Nisan ayında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum kendini TR61 bölgesinde de göstermektedir.İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmanın diğer bir kısıtı da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Antalya ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 81 il içinde 5. sıradadır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 44'ü kadındır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir Kayıtdışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıtdışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmak.

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 16,7'si ticaret sektöründedir. Bu sektörü yüzde 11,6 ile imalat ve yüzde 10 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin üçte birini oluşturmaktadır

İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada Toptan Perakende sektörü yer almakta, Konaklama ve yiyecek içecek sektörü takip etmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin yüzde 27'si Konaklama ve yiyecek içecek sektöründe yüzde 13'ü İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 12'si imalat sektöründedir.

Antalya'daki işyerleri Türkiye toplam işyerlerinden sadece yüzde 3,0 pay almaktadır. Türkiye içinde en fazla pay alan sektör yüzde 7,5 pay ile İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Yüzde 6,3 ile Konaklama ve yiyecek içecek sektöründe ve yüzde 6,1 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü takip etmektedir

Araştırma sonuçlarına göre Antalya ili 10 ve üzeri çalışanı olan tarım dışı özel yerel birimlerde toplam çalışan 180 bin 214 kişidir. Çalışanların yüzde 68'ini erkekler, geriye kalan yüzde 32'sini de kadınlar oluşturmaktadır. Türkiye'de ise 10 ve üzeri çalışanı olan tarım dışı özel birimlerde toplam 6 milyon 240 bin 294 kişin çalıştığı tespit edilmiştir. Türkiye genelinde çalışanların yüzde 25'ini kadınlar, yüzde 75'ini de erkekler oluşturmaktadır.

İl genelinde çalışanların yüzde 53'ü Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedirler. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye genelinin tersine Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleridir. Türkiye'de ise çalışanların yüzde 24'ü imalat sektöründedir.

Antalya'da istihdam edilen her 100 kişinin 27'si Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, 14'ü İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, 12'si de Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe iken Türkiye'de istihdam edilen her 100 kişinin 24'ü İmalat, 13'ü İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve 10'u da Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Antalya ve Türkiye'de çalışanların ağırlıklı olarak bulundukları ilk üç sektörden ikisi farklılık göstermektedir.

Antalya'da çalışan kadınların ağırlıklı olarak istihdam edildikleri ilk üç sektör sırasıyla; İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticarettir. İl genelinde çalışan kadınları yüzde 26'sı İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe, yüzde 23'ü Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe ve yüzde 12'si de Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe istihdam edilmektedir.

Antalya'da çalışan erkeklerin ağırlıklı olarak istihdam edildikleri üç sektör; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret şeklinde sıralanmaktadır. Benzer biçimde Türkiye genelinde çalışan erkeklerin ağırlıklı olarak istihdam edildikleri üç sektör; İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret şeklinde sıralanmaktadır

Çalışanlarının yarıdan fazlasın (% 61) kadın olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörünün işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 13,7 çalışanlarının yarıdan fazlasın (% 54) kadın olan Eğitim sektörünün işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 4,6 , çalışanlarının yarıya yakını (%43)kadın olduğu Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü işyerlerinin toplam ağırlığı içindeki oranı yüzde 2,0 ,çalışanlarının yüzde 28'inin kadın olduğu Toptan ve perakende ticaretsektörünün toplam işyerleri içindeki ağırlıkları yüzde 12'dir.

Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler Kat Görevlisi-Temizlik, Temizlik Görevlisi, Oda Görevlisi-Turizm, Satış Temsilcisi/plasiyer, Beden İşçisi (Genel), Sekreter, Garson (Servis Elemanı) gibi eğitimden çok belli bir beceri isteyen meslekler. Hemşire, Tur Operatörü, Muhasebeci, gibi eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir.

İşverenden alınan açık işlerin, eğitim düzeylerine göre bakıldığında Eğitim durumu bilgisi fark etmez diyenler Beden İşçisi (Genel), Model Makineci (Tekstil), Güvenlik Görevlisi, Bulaşıkçı (Stevard) Lise altı mezunları Komi (Garson Yardımcısı), Kat Görevlisi-Temizlik, Garson (Servis Elemanı), Sıhhi Tesisatçı Meslek lisesi mezunlar, Hemşire , Anestezi Teknisyeni , Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) Genel Lise mezunları Mermer İşçisi , Garson (Servis Elemanı), Reyon Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma Lisans mezunları Bankacılık Meslek Elemanı, Hemşire, , Uçak Mühendisi Lisans Üstü mezunları ise diploma olmadan kesinlikle yapılmayacak olan Diğer Uzman Tıp Doktorları Diş Hekimi Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim Bankacılık Meslek Elemanı sınıfında yoğunlaşmıştır.

Antalya ilinde ve Türkiye genelinde eleman teminde güçlük çekilme nedenlerinin en başında Gerekli beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması gelmektedir ikinci sırada ilgili meslekte çalışacak eleman olma masından,üçüncü sırada İş tecrübesine sahip eleman bulunmaması gelmektedir.

Araştırmanın uygulandığı tarihe kadar Antalya ili 10+özel yerel birim işyerlerinde alınan eleman sayısı çıkartılan eleman sayısından fazladır. Bu dönemde il genelinde 107 bin 915 kişi işe alınmış, 75 bin 377 kişi işten çıkartılmış ve ilde 32 bin 538 kişilik net istihdam artışı gerçekleşmiştir.

İl genelinde İstihdam hareketliliğinin nominal olarak en fazla olduğu ilk üç sektör; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile İnşaat olarak sıralanmaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe 40 bin 355 kişi işe alınmış, buna karşın 21 bin 862 kişi işten çıkartılmış ve yıl genelinde 18 bin 493 kişilik net istihdam artışı meydana gelmiştir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise 7 bin 336 kişi işe alınmış, 4 bin 259 kişi işten çıkartılmış ve 3 bin 77 kişilik net istihdam artışı yaratılmıştır. Son olarak, İnşaat sektörüne bakılacak olursa yıl içinde 14 bin 709 kişinin işe alındığı, 12 bin 324 kişinin işten çıkarıldığı ve sektörde 2 bin 385 kişilik net istihdam artışını yaşandığı görülecektir.

Araştırmanın uygulandığı tarih itibariyle net istihdam değişimi Antalya ilinde yüzde 18,1 olarak tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye sonucunda yüzde 5,7 çıkmıştır. Bu noktadan hareketle, çalışmanın gerçekleştirildiği tarihe kadar il genelinde ortaya çıkan net istihdam artışının Türkiye genelinde gerçekleşen istihdam artışının oldukça üzerinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. İlde sektörler itibariyle net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 38,5 ile Konaklama ve Yiyecek

Hizmeti Faaliyetleridir. Bu sektörü yüzde 35,5 ile Gayrimenkul Faaliyetleri ve yüzde 32,5 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörleri izlemektedir. Başka bir deyişle, Bursa'da net istihdam değişiminde sürükleyici sektörlerin; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor olduğu söylenebilir. İldeki her 100 kişilik istihdam artışının 72 kişilik bölümü söz konusu dört sektörde ortaya çıkmaktadır. Buna karşın Türkiye sonucunda net istihdam artış oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 13,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleridir. İstihdam değişiminde bu sektörü yüzde 11,1 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor ve yüzde 10,6 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri izlemektedir.

Gelecek istihdam beklentisi kısa (altı aylık) ve orta (bir yıllık) dönemler itibariyle ölçülmek istenmiştir.

Gelecek istihdam beklentisinde ilde kısa ve orta dönem itibariyle sektörel dağılımda mevsimsel değişimler kendini göstermektedir.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla net istihdam değişim beklentisi yüzde -5,6 iken bu beklenti 2013 yılı Haziran ayı sonunda 19,6 puan artış göstererek yüzde 14'e yükselmiştir. 2012 yılı Aralık ayı sonu itibariyle, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam azalışı beklenen iki sektörün; yüzde 23,5'inin Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, yüzde 18,7'inin Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olduğu görülecektir. En yüksek istihdam artışı beklenen sektörü yüzde 8,1 ile İnşaat sektörüdür. [15]

30 Haziran itibariyle, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 29,4 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, yüzde 25,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve yüzde 25,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olduğu görülecektir.

[15] Burada oranlar değerlendirilirken Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içerisindeki payının yüzde 12 ve İnşaat sektöründe faaliyette bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içerisindeki payının yüzde 10 olduğu göz ardı edilmemelidir

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

Türkiye İşgücü Piyasası İhtiyaç Analizi

(İŞLETME SORU FORMU)

Sayın İşletme Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır

Gizlilik

Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden gizli olanlar idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilmez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

Kapsam

Bu anket, İlimizdeki işletmelerden/girişimlerden olasılıklı örnekleme yöntemiyle seçilen işletmeleri/girişimleri kapsamaktadır.

Soru formunun, İşletme/İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işletmelerde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda ankete katılarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

FORM NO : |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

ADRES BİLGİLERİ

İL :
İLÇE :
BUCAK :
KÖY :
MAHALLE :
CADDE/SOKAK :
DIŞ KAPI NO :
İÇ KAPI NO :
TELEFON/FAKS/e-MAİL :

Formu Dolduran İşletme Yetkilisinin

Adı ve Soyadı : Ünvanı :
Tarih : Telefonu :
E-posta : @ İmzası :

	Anketör	Kontrolör	Veri Giriş Personeli
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA

BÖLÜM I - İŞLETME BİLGİLERİ

1. İşletmenin yasal ünvanı:.....

2. İşletme kaç yıldır faaliyet göstermektedir?

..... Yıl

3. İşletmede mevsimlik çalışılıyor mu?

1 [ ] Evet 2 [ ] Hayır ⟶ **Soru 5'e geçiniz.**

4. Mevsimlik çalışılan ayları belirtiniz.

1	[ ]	Ocak	4	[ ]	Nisan	7	[ ]	Temmuz	10	[ ]	Ekim
2	[ ]	Şubat	5	[ ]	Mayıs	8	[ ]	Ağustos	11	[ ]	Kasım
3	[ ]	Mart	6	[ ]	Haziran	9	[ ]	Eylül	12	[ ]	Aralık

5.İşletmenin tüm faaliyetlerini işaretleyiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

01 Madencilik ve Taşocakçılığı [ ]	02 İmalat [ ]	03 Elektrik, Gaz, Buhar,İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı [ ]
04 Su temini,Kanalizasyonı,Atık Yönetimi ve İyileştirme faaliyetleri [ ]	05 İnşaat [ ]	06 Motorlu Taşıtlar ve Motorsikletlerin satışı, Bakımı ve Onarımı [ ]
07 Toptan ticaret [ ]	08 Perakende Ticaret (motorlu kara taşıtları ve motorsikletler hariç) [ ]	09 Ulaştırma ve Depolama [ ]
10 Konaklama ve Yiyecek Hizmet Faaliyetleri [ ]	11 Bilgi ve İletişim [ ]	12 Finans ve Sigorta Faaliyetleri [ ]
13 Gayrimenkul faaliyetleri [ ]	14 Mesleki,Bilimsel ve Teknik faaliyetler [ ]	15 İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri [ ]
16 Eğitim [ ]	17 İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Faaliyeti [ ]	18 Kültür,Sanat,Eğlence,Dinlence ve Spor [ ]
19 Diğer Hizmet Faaliyetleri [ ]		

6.a.İşletmenin ana faaliyetini açıkça yazınız.

İşletmenin ana faaliyetini yazarken; işyerinde üretilen ürün ya da hizmetin açıkça ifade edilmiş olmasına dikkat ediniz. Örneğin; imalat sektörü için giyim eşyası dışındaki tamamlanmış tekstil ürünleri imalatı, alüminyum üretimi, inşaat sektörü için; karayolları ve otoyolların inşaatı, su projeleri inşaatı, ticaret sektörü için; elektrikli ev eşyaları toptan ticareti gibi.

6.b. İşletmede üretilen ürün ya da hizmete birkaç örnek veriniz.

İşletmede üretilen ürün ya da hizmeti örneklendirirken açıkça ifade edilmiş olmasına dikkat ediniz. Örneğin; ana faaliyeti giyim eşyası dışındaki tamamlanmış tekstil ürünleri imalatı denildiğinde verilen örnekler; battaniye imalatı, perde imalatı, toz bezi imalatı, uyku tulumu imalatı, mutfak havlusu imalatı; alüminyum üretimi denildiğinde; alüminyum alaşımları imalatı, yan mamul alüminyum üretimi; karayolları ve otoyolların inşaatı denildiğinde, yolların asfaltlanması, yolların boyanması diğer işaretlemeler; su projeleri inşaatı denildiğinde; su yolları liman ve limak işleri, kıyı dizanlemeleri, baraj ve bent inşaatı; elektrikli ev eşyaları toptan ticareti denildiğinde; radyo ve televizyon toptan ticareti, elektrikli ısıtma cihazlarının toptan ticareti gibi olmalıdır.

NACE Rev.2 |_|_|_|_| NACE kodları İşKUR İl Müdürlüğü tarafından verilecektir.

2

Bölüm II Mevcut İstihdam

S1- İşletmede çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sıkıştırıcı, taşıma işçisi vb.)	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Toplam	Erkek	Kadın
01	02	03	04	05
	|_|_|_|_|_|_|			
	|_|_|_|_|_|_|			

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S2- İşletmenizde/İşyerlerinizde referansa döneminde (19 aralık 2011-19 Ocak 2012) elaman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan elaman sayısını belirtiniz?

S2.01 Elaman ihtiyacı duymuyoruz [ ] ⟶ Soru 3'e geçiniz.

Elaman İhtiyacı Duyulan Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Eğitim düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık eğitimi 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6.Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	* Beceri İhtiyacı 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje bazında çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	Toplam Açık İş Sayısı	İhtiyaç duyduğunuz elamanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 3- HAYIR	* Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz? 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş Dost 4. Kariyer İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Bürosları 1 2 3 4 5
02	03	04	05	06	07	08
	|_|_|_|_|_|_|_|	|_|		|_|_|_|	|_|	

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S4. Geçen 12 aylık sürede (2011 yılı içerisinde) eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S4.01 Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Soru 5'e geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılıdınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	* Temininde Güçlük Çekilme Nedeni 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerya/nitelliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
02	03	04	05	06				
	|_|_|_|_|_|_|	|_|_|	|_|					

BÖLÜM V. SON 12 AY İÇİNDE İŞE GİRİŞ ÇIKIŞLAR

S5- Son 12 ay içerisinde (2011 yılı içerisinde) işletmenizde/İşyerlerinizde eleman alımı yapıldı ise aşağıdaki tabloyu meslekler aynımında doldurunuz?

S5.01 Son 12 ayda İşyerlerine eleman alımı yapılmadı. ☐ → Soru 6'ya geçiniz.

Eleman Alınan Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Alınan Eleman Sayısı
02	03	04
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_

S6- Son 12 ay içerisinde (2011 yılı içerisinde) işletmenizde/İşyerlerinizden eleman **çıktı / çıkarıldı** ise aşağıdaki tabloyu meslekler aynımında doldurunuz?

S.6.01 Son 12 ayda İşyerlerinden eleman çıkmadı / çıkarılmadı. ☐ → Soru 7'ye geçiniz.

Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı	Çıkma / Çıkarılma Nedeni* 1. Ekonomik/Mali 2. Geçici/Mevsimlik Çalışma 3. Çalışma Ahlak ve Disiplinine Uyumsuzluk 4. İşyeri Faaliyet Değişikliği 5. Çalışanın Kendi İstegi 6.Çalışanın Mesleki Becori Eksikliği 7. İlgili Meslekte Elemana İhtiyaç Kalmaması 8.Diger
			1 2 3 4 5 6 7 8
02	03	04	06
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_

BÖLÜM VI. 12 AY SONRASINDA ÇALIŞAN SAYISINDA ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

S7- 12 ay sonra (2012 yılı sonunda) işletmenizde/İşyerlerinizde çalışan sayısında **artış olacağını** düşündüğünüz meslekleri ve bu mesleklerde meydana gelecek sayısal değişimi belirtiniz?

S.7.1 12 ay sonra **artış olacağını** düşünmüyorum. ☐ → Soru 8'e geçiniz.

12 ay sonrasında İşyerlerinizde çalışan sayısında önemli artış olacağını düşündüğünüz meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Bu meslek grubunda olmasını beklediğiniz sayısal artışı belirtiniz.
02	03	04
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_

S8- 12 ay sonrasında (2012 yılı sonunda) işletmenizde/İşyerlerinizde çalışan sayısında **azalış olacağını** düşündüğünüz meslekleri ve bu mesleklerde meydana gelecek sayısal değişimi belirtiniz.

S8.1. 12 ay sonra **azalış olacağını** düşünmüyorum. ☐ BİTMİŞTİR.

12 ay sonrasında İşyerlerinizde çalışan sayısında önemli azalış olacağını düşündüğünüz meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Bu meslek grubunda olmasını beklediğiniz sayısal azalışı belirtiniz.
02	03	04
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_
_	_	_	_	_	_		_	_

Ek 2- Araştırma Yöntemi

Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 64 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dahilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 64 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Tokat ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Coğrafi kapsam: Tüm ilçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm Tokat ilidir.

Birim: Tokat ilindeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.

Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taşocakçılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik,gaz,buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini,Kanalizasyon,Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür,Sanat,Eğlence,Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım,Ormancılık,Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: Tokat ili talep araştırması alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 25 Haziran – 20 Temmuz 2012 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi

reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**Örneklem Toplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		

Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım Toplamı	**38.698**		

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

***İstihdam Politikası*: Genel** olarak, ekonomide mevcut istihdam düzeyinin korunması ve artırılması ve artırılması için hedefler belirlenmesidir.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri pazardır.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dahil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dahil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı: İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz , ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İşgücüne Katılım Oranı} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dahil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dahil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdama katılım oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam , eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri

O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslar arası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 ve 6 basamaklı meslekler yer almaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

İşsiz: İşsiz çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresin uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücü dışı (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücü Dışı Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgiler

Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemi. (İŞKUR)

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır.

Açık İş Oranı: Açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde hesaplanır.

Açık İş Oranı = $\frac{Açık\ işlerin\ sayısı}{Açık\ işlerin\ sayısı + Çalışanların\ sayısı}$ x 100

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesi (İŞKUR)

İşe Yerleştirme: Bir işyerinde bir kişinin açık olan işe atanmasıdır. (EUROSTAT)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. Beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) işsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme Oranı: Açık işlere yerleştirilen kişi sayısını ifade eder ve şu şekilde hesaplanır.

İşe Yerleştirme Oranı = $\frac{İşe\ yerleştirilen\ sayısı}{Açık\ iş\ sayısı}$ x 100

Net İstihdam Değişim Oranı: İstihdam değişimini açıklar ve şu şekilde hesaplanır.

Net İstihdam Değişim Oranı = $\frac{Alınan\ eleman\ sayısı - Çıkartılan\ eleman\ sayısı}{Toplam\ çalışan\ sayısı}$ x 100

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14\ \text{yaş nüfus} + 65\ \text{yaş nüfus})}{15-64\ \text{yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

Ek 4a- Arz Tabloları

Tablo1. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2011)

İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası		İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1		TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2		TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3		TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4		TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5		TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6		TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7		TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8		TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9		TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10		TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11		TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12		TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13		TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14		TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15		TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16		TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17		TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18		TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19		TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20		TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21		TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22		TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23		TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24		TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25		TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26		TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27		TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28		TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29		TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30		TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31		TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32		TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33		TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34		TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35		TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36		TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37		TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38		TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39		TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40		TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41				

Tablo 2. Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri*

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0

Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

*Kaynak:TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)*

Ek 4b- Talep Tabloları

Tablo 1. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

SEKTÖR	İşyeri Sayısı(1-9)	İşyeri Sayısı(10-49)	İşyeri Sayısı(50++)	TOPLAM
Bilgi Ve İletişim	10	30	10	**51**
Diğer Hizmet Faaliyetleri	82	147	57	**286**
Eğitim	31	200	43	**274**
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	4	2	13	**19**
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	45	204	9	**258**
Gayrimenkul Faaliyetleri	12	41	4	**57**
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	29	80	53	**162**
İmalat	73	172	107	**352**
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	69	187	114	**370**
İnşaat	146	185	62	**393**
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	39	177	238	**454**
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	9	99	35	**143**
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	15	12	13	**40**
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	59	108	12	**179**
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	8	10	5	**23**
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	128	443	79	**650**
Ulaştırma Ve Depolama	46	101	43	**189**
Genel Toplam:	**805**	**2198**	**897**	**3.900**

Kaynak:İl İPTA

Tablo 2. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları

SEKTÖR	1-9 Aralığı			10-49 Aralığı			50+ Aralığı		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Bilgi Ve İletişim	6	46	**52**	488	210	**698**	396	121	**517**
Diğer Hizmet Faaliyetleri	285	137	**422**	1.868	1.143	**3.011**	3.376	1.241	**4.617**
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	4	0	**4**	205	11	**216**	1.636	301	**1.937**
Eğitim	159	79	**238**	2.484	2.300	**4.785**	1.200	2.133	**3.333**
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	215	131	**346**	1.749	1.413	**3.162**	122	40	**162**
Gayrimenkul Faaliyetleri	63	7	**70**	607	310	**917**	0	0	**0**
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	118	48	**166**	4.176	1.326	**5.502**	30.596	11.709	**42.305**
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	44	3	**47**	1.740	424	**2.164**	1.862	769	**2.631**
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	43	13	**56**	248	23	**271**	1.213	190	**1.403**
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	252	74	**326**	1.620	868	**2.487**	625	191	**816**
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	60	8	**68**	244	47	**290**	947	58	**1.004**
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	522	226	**748**	7.205	2.271	**9.476**	7.168	4.476	**11.644**
Ulaştırma Ve Depolama	210	62	**272**	1.847	381	**2.228**	4.346	1.470	**5.816**
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	104	47	**151**	1.497	752	**2.248**	5.071	1.996	**7.067**
İmalat	343	95	**437**	3.754	823	**4.577**	11.838	3.282	**15.120**
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	168	192	**360**	1.379	2.539	**3.918**	8.168	12.287	**20.455**
İnşaat	538	110	**648**	3.860	632	**4.492**	5.612	920	**6.533**
Genel Toplam:	**3.134**	**1.278**	**4.411**	**34.971**	**15.473**	**50.442**	**84.176**	**41.184**	**125.360**

Kaynak:İl İPTA

Tablo 3. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grup	1-9 Aralığı			10-49 Aralığı			50+ Aralığı			
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	296	345	**641**	3.554	3.584	**7.138**	9.158	7.689	16.847	**24.626**
Hizmet Ve Satış Elemanları	484	274	**759**	7.079	2.249	**9.329**	22.550	7.367	29.918	**40.005**
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	270	169	**439**	4.657	2.890	**7.547**	15.475	10.473	25.948	**33.934**
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	10	0	**10**	356	145	**501**	886	186	1.072	**1.583**
Profesyonel Meslek Mensupları	487	278	**765**	5.169	4.496	**9.664**	11.617	10.116	21.734	**32.163**
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	466	5	**472**	5.128	184	**5.312**	8.983	488	9.471	**15.254**
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	316	93	**409**	3.560	1.249	**4.809**	6.141	2.713	8.854	**14.072**
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	282	8	**290**	3.507	111	**3.619**	6.732	1.324	8.057	**11.965**
Yöneticiler	523	105	**628**	1.960	565	**2.525**	2.633	827	3.460	**6.613**
Genel Toplam:	3.134	1.277	4.413	34.970	15.473	50.444	84.175	41.183	125.361	180.215

Kaynak:İl İPTA

Tablo 4. Sektörlere Göre Açık İşler

SEKTÖR	1-9 Aralığı	10-49 Aralığı	50+ Aralığı	Toplam
Bilgi Ve İletişim	2	17	51	**70**
Diğer Hizmet Faaliyetleri	30	201	533	**765**
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	0	33	59	**92**
Eğitim	4	182	16	**202**
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	140	7	0	**147**
Gayrimenkul Faaliyetleri	7	33	0	**40**
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	36	406	972	**1.414**
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	0	12	0	**12**
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	2	0	31	**33**
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	22	90	34	**147**
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	4	11	24	**39**
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	50	383	315	**749**
Ulaştırma Ve Depolama	25	96	196	**316**
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	23	66	251	**340**
İmalat	38	388	713	**1.139**
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	26	252	707	**985**
İnşaat	126	215	66	**407**
Genel Toplam:	536	2.392	3.967	6.895

Kaynak:İl İPTA

Tablo 5 Meslek Gruplarına Göre Açık İşler

MESLEK GRUP	1-9 Aralığı	10-49 Aralığı	50+ Aralığı	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	150	149	138	437
Hizmet Ve Satış Elemanları	87	656	921	1.664
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	27	384	1.056	1.468
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	10	6	16
Profesyonel Meslek Mensupları	73	367	630	1.070
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	100	444	404	947
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0	0	0
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	68	207	277	552
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	31	173	535	739
Yöneticiler	0	2	0	2
Genel Toplam:	536	2.392	3.967	6.895

Kaynak:İl İPTA

Tablo 6. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

SEKTÖR	1-9 Aralığı	10-49 Aralığı	50+ Aralığı	Toplam
Bilgi Ve İletişim	8	18	19	**46**
Diğer Hizmet Faaliyetleri	293	444	810	**1.548**
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	20	46	0	**66**
Eğitim	52	255	35	**342**
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	42	12	0	**54**
Gayrimenkul Faaliyetleri	15	77	0	**91**
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	176	944	6.980	**8.100**
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	33	138	343	**513**
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	26	26	127	**178**
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	461	146	55	**663**
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	0	1	62	**63**
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	132	1.026	340	**1.498**
Ulaştırma Ve Depolama	30	165	387	**582**
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	33	140	1.332	**1.504**
İmalat	63	491	774	**1.328**
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	127	536	941	**1.604**
İnşaat	246	747	639	**1.632**
Genel Toplam:	1.755	5.212	12.844	19.811

Kaynak:İl İPTA

Tablo 7. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

MESLEK GRUP	1-9 Aralığı	10-49 Aralığı	50+ Aralığı	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	36	207	2.673	**2.916**
Hizmet Ve Satış Elemanları	324	1.733	4.207	**6.263**
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	126	745	2.657	**3.528**
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	29	61	**90**
Profesyonel Meslek Mensupları	533	717	1.257	**2.506**
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	422	906	450	**1.777**
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0	0	**0**
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	236	534	792	**1.563**
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	79	322	729	**1.130**
Yöneticiler	0	19	20	**39**
Genel Toplam:	**1.755**	**5.212**	**12.844**	**19.811**

Kaynak:İl İPTA